

שם ביה"ס:
הכפר הירוק ע"ש לוי
אשכול

ישוב:
רמת השרון

תחום הדעת:
מוזיקה

מס' יחידות לימוד:
5 יחידות לימוד

סמל מוסד:
580019

כותב התכנית:
אמיר בן אלון

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי

תאריך עדכון
ספטמבר 2019

מוזיקת פופ, רוק וג'אז

תוכן העניינים

עמוד	נושאים	פרק
2	תוכן העניינים	
3	הרקע לפיתוח והתפיסה הרעיונית של התכנית	פרק 1
3	1.1 בית הספר והמגמה	
4	1.2 הסיבות לכתיבת התכנית וייחודה	
5	1.2.1 ייחודיות התכנית	
5	1.3 כותבי התכנית	
5	1.4 התלמיד וצרכיו	
6	1.5 המורה ותפקידו	
7	1.6 קשרי מגמה קהילה	
8	1.7 התפיסה הרעיונית של התכנית	
9	1.8 מספר יחידות הלימוד בתכנית	
10	1.9 תכנית הלימודים לפי שעות שבועיות	
10	מטרות התכנית	פרק 2
13	מפרט התכנים	פרק 3
13	3.1 הרכבי ביצוע	
16	3.2 שירת מגמה	
16	3.3 פיתוח שמיעה, בתורת המוזיקה	
22	3.4 תורת המוזיקה	
33	3.5 סאונד והפקה	
45	3.6 תולדות המוזיקה	
57	3.7 אלתור	
58	דרכי הערכה מסכמות	פרק 4
67	נספח 1 - הופעות	פרק 5
68	נספח 2 - הקלטות והפקות	
69	נספח 3 - בדיקת יכולת נגינה	
71	נספח 4 - ג'אם מודרך	
72	נספח 5 - שילוב תלמידים נוספים	
72	נספח 6 - פרזנטציה לכיתות צעירות	
72	נספח 7 - הדרכת תלמידי חטי"ב	
73	נספח 8 - דף ביומן תלמיד	
74	ביבליוגרפיה	

1. הרקע לפיתוח התכנית והתפיסה הרעיונית של התוכנית

1.1 בית הספר והמגמה

בית הספר

בית הספר של הכפר הירוק הוא בית ספר שש שנתי, על - אזורי ותלמידיו מגיעים מכל אזור המרכז ומן הפנימייה שבכפר הירוק. מספר התלמידים השנה הוא כ 2600. כ 500 מהם תלמידי פנימייה, 5 משפחתונים, 4 כיתות נעל"ה וכ 180 מביה"ס הבינלאומי EMIS. יתר התלמידים, מגיעים יום יום בהסעות מכל המרחב - מנתניה, קדימה, טירה, הרצליה, רעננה, ראש העין, אריאל, ת"א, רשל"צ ועד חולון. בית הספר מורכב מכמה כיתות מנהיגות בשכבה, כיתת מחוננים בכל שכבה, כיתת מופת, וכיתת רפואה וטרינרית. כיתות בשכבה: ז - 10 כיתות, ח - 10 כיתות, ט - 10 כיתות, י - 11 כיתות, יא - 11 כיתות, י"ב - 11 כיתות.

מסלולים בחטיבת הביניים: מסלול מנהיגות סביבתית, מסלול מופת, מסלול מחוננים, מסלול קדם רפואה ווטרינריה, מסלול מוסיקה קלאסית, מופת מנהיגות סביבתית, קדם רפואה, מחוננים, מנהיגות חברתית כלכלית, מנהיגות קלאסית וסביבתית, מנהיגות דיפלומטית, עמ"ט - הנדסה וחלל. המגמות בתיכון הן: קדם רפואה, ביולוגיה סביבתית, פיסיקה, כימיה, ביולוגיה, ביולוגיה חקלאית, הנדסת תוכנה, הנדסת אלקטרוניקה ומחשבים, מוסיקה ג'אז רוק פופ, מוסיקה קלאסית, תיאטרון, קולנוע, אמנות פלסטית, מחול, חשמל ואלקטרוניקה ומחשבת ישראל, היסטוריה וערבית.

מקצועות הלימוד כלליים: אזרחות, מחשבת ישראל, היסטוריה, ספרות, תנ"ך, ביולוגיה וסביבה, כימיה, גיאוגרפיה, אנגלית, ערבית, קורסים באוניברסיטת ת"א, מתמטיקה, פרויקטים סביבתיים וחברתיים, קולנוע וטלוויזיה, אמנויות העיצוב ומוסיקה. לב טכנולוגי

המגמה

מגמת מוסיקה הוקמה ב-2001 על ידי **אבי אלבו**, על בסיס חבורת הזמר של הכפר הירוק. בתחילה במתכונת מצומצמת בתכנית הלימודים ובמספר תלמידים. המגמה הוקמה בעזרתה של **יעל שי** ז"ל מפמ"ר מוסיקה באותה עת. התוכנית נבנתה לפי מתכונת של משרד החינוך וכללה את המודל המקובל. המגמה התפתחה וגדלה בעיקר בזכות תלמידי חוץ הפוקדים את בית הספר בהמוניהם.

אמיר בן אלון החל לרכז את המגמה בשנת 2007 ובאותה שנה עברה מגמת המוסיקה לבניין חדש –"בית ריושקה", המצויד באולפן הקלטות, בחדרי חזרות, בכיתות לימוד, בכיתת מחשבים ובציוד מוסיקלי. כשנה לפני כניסתו של בן אלון לתפקיד רכז המגמה, הוקם "בית הספר למוזיקה של הכפר הירוק", שבו לומדים נגינה ושירה תלמידים מהכפר ומחוצה לו. בבית הספר למוזיקה

לומדים בתשלום בשעות אחר הצהריים. פעילות בית הספר למוזיקה, מדיניות של חדרים פתוחים לנגינה בכל שעות היום והלילה ודגש על הופעות והפקות, הפכו את המקום לאבן שואבת לתלמידי המוזיקה. הדגש הוא על הופעות, הפקות והקלטות. משנת 2012 הגיע ביה"ס למוזיקה לשיא של פעילות, כשמגמת המוזיקה הגיעה ל 70 תלמידים מ"י עד י"ב, בחטיבת הביניים היו 130 תלמידים, 70 תלמידים בחטיבה הקלאסית ובביה"ס למוזיקה כ-300 תלמידים. המספרים האלה נשמרים עד היום.

התפתחות המגמה נעשתה בתמיכה משמעותית של **ד"ר קובי נווה** (סיסקו) מנהל הכפר הירוק והגב' - **עליזה בשור**, מנהלת בית הספר, שאפשרו ותמכו מאוד בעשייה, מורים ותלמידים כאחד. מנהלת בית הספר הבאה, הגב' **דייזי בר אילן**, תמכה והדריכה מתחילת דרכה של המגמה את אבי אלבו (מקים המגמה), את אמיר בן אלון ואת המגמה. הגב' **נעמי אלישיב** מנהלת בית הספר הנוכחית, ממשיכה לאפשר למגמה להתפתח ולצמוח מכל היבט אפשרי.

ב-2009 התחילה פעילותה של **החטיבה הקלאסית. אילת ליפשיץ** החלה באיסוף התלמידים ובהקמת המגמה הקלאסית. אף על פי שיש דמיון בתפיסה למגמת ה **ג'אז בלוז, רוק ופופ**, **החטיבה הקלאסית** פועלת בצורה שונה וזקוקה למרחב המיוחד שלה. מאז שהתחילה, התפתחה החטיבה הקלאסית מאוד וכיום מונה כ- 70 תלמידים. ב-2015 נפתח "בית רינה" בניין המוזיקה הקלסית בכפר הירוק.

במגמת המוזיקה יש פערים גדולים בין התלמידים, ביכולת ברקע ובכישרון. התלמידים מגיעים מכיתות אם ברמות שונות, ויש הבדלים גדולים במספר שנות לימוד הנגינה, ביכולות הביצוע ובידע הבסיסי במוזיקה.

1.2 הסיבות לכתיבת תכנית ייחודית

בגלל הייחוד הדמוגרפי שקיים בכפר הירוק, יש צורך בתכנית ייחודית, שתאפשר שילוב בין התלמידים השונים הלומדים בכפר הירוק. המטרה היא להגיע למכנה משותף בין תלמידים מרקעים שונים וכישורים שונים, בעזרת **יצירה מוזיקלית ועשייה מוזיקלית**. התכנית נותנת מענה לצרכים המיוחדים לאוכלוסייה המורכבת של הכפר הירוק, באמצעות התמקדות בעשייה מוזיקלית שכוללת יצירה, כתיבה, הלחנה, עיבוד, הפקה, הקלטה, הופעה ושיתופי פעולה עם אמנויות שונות.

התכנית היא ניסיון לפתח מודל מתאים, לייחוד הדמוגרפי של אוכלוסיית תלמידי המוזיקה בכפר הירוק. המודל צריך להיות רחב וכזה המאפשר לתלמידים, להגיע להישגים בתחום המתאים להם. השוני בין התלמידים מחייב לתת להם אפשרויות שונות לפתח את יכולותיהם. ומסיבה זו ואחרות פועלת התכנית בתפיסה של בניית **סביבה חינוכית**, במטרת העל של פיתוח **יחידים** (הרפז 2018), כשכל תלמיד מתפתח בדרכו ובהתאם לכישוריו, נטיותיו ורצונו.

התכנית כוללת דגש בנגינה, הופעות, הקלטות, הפקות, כתיבה, הלחנה ועיבוד. בצד התיאורטי, תכלול התכנית, בסיס בתיאוריה והרמוניה קלאסית והרמוניה בת ימינו שמתאימה לעיסוק בג'אז, ברוק, בבלוז ובפופ. לימודי ההיסטוריה יסקרו בכלליות את התפתחות המוזיקה המערבית

(קלאסית) ויעסקו בהרחבה בתחומי **המוזיקה הפופולארית במאה העשרים**. בעזרת המגמה קלאסית בכפר הירוק, יוכלו תלמידים שירצו לבחור בין אפשרויות שונות, כדי לעמוד בדרישות לסיום לימודי המגמה.

הדגש יהיה על **"עשייה מוזיקלית"** המחברת את כולם.

1.2.1 ייחודיות התכנית

ייחודיותה של התכנית בהתמקדות בעשייה מוזיקלית. הקלטות והפקות באולפן, תוך דגש על לימוד מעשי של המקצועות העדכניים לעשיית מוזיקה בימינו ופיתוח כל תלמיד בדרכו. התכנית שמה דגש על פרקטיקה של **ריבוי הופעות* והקלטות** בפורמטים שונים, מתוך תפיסת הבמה כמרחב המחייב של המוזיקאי ובהפיכת הבמה והאולפן לבית הטבעי של כל תלמיד, בדרכו. בנוסף, המגמה תתנהל **בדרכי ההוראה והכוונה ייחודיים**, כאשר יושם דגש על הלימוד העצמי ועל לימוד המבוסס על עבודות, פרויקטים, פרזנטציות וחניכת תלמידים צעירים. כל זה ללא שימוש במבחנים, ציונים או כל שיטת הערכת התלמידים. במקום הערכה יבואו **משוב והכוונה**.

* הדגש על ההיבט החינוכי של תפיסת הבמה בא לידי ביטוי בכמות גדולה מאוד של כמאה הופעות בשנה.

1.3 כותב התכנית

אמיר בן אלון: רכז המגמה, מלמד תולדות הג'אז, הרכבים, הרמוניה של הג'אז, וסדנאות מוזיקה לכיתות ז'-ח'. למד באקדמיה למוסיקה בירושלים, במחלקת ביצוע ג'אז 1990 והשלמת תעודת הוראה באקדמיה 2013, תואר שני בחינוך מוזיקלי ב-2015. אלבום אינסטרומנטאלי "קטע מרובע" ו"העבריים", אלבום שירים "זה לא אני". מופיע עם "הטריו של אמיר בן אלון" ועם הרכב הג'אז "בלו ג'אז", והרכב הרוק "הופמן ריידרז". כתב שירים – מילים והלחנה, ומוזיקה להצגות ומופעים משולבים ועיבודים רבים. היה מנהל התוכן ועורך של אתר הגיטרות הישראלי **"פליג'יטר"**. רכז מגמת המוזיקה בכפר הירוק, מלמד מוזיקה, ומדריך הרכבי ג'אז ורוק שנים רבות.

התכנית נכתבה על פי תכניות הלימוד של המורים המקצועיים.

1.4 התלמיד וצרכיו

מגמת המוזיקה מיועדת לתלמידים המעוניינים להתמסר ללימודי מוזיקה ומבקשים לרכוש מיומנויות ביצירה, בביצוע, בהופעה, בהקלטה ובהפקה של מוזיקה. תוך לימוד מיומנויות בשירה

ונגינה, אלתור, תיאוריה, פיתוח שמיעה, הרמוניה, ותולדות המוסיקה המערבית ותולדות הג'אז והרוק. דרישות קבלה לכל תלמיד לקראת כיתה י – הופעה או אודיציה (עם קהל) שבה ינגן התלמיד שני קטעים בעלי אופי שונה כולל אלתור קצר ו/או סולו מוכן. ראיון עם מורי המגמה ובדיקת פוטנציאל שמיעה, יכולות קצביות, קריאה מהדף וידע בסיסי בתיאוריה. כל תלמיד/ה שירצה יוכל להתחיל במכינה ובלימודים ויחליט בהמשך הדרך אם המקצוע מתאים לו/לה. הימנעות ממבחני כניסה, מגדילה את מספר הנושרים בתחילת הדרך, אך עדיפה לדעתנו.

הרקע הסוציו-אקונומי:

חלק מתלמידי המגמה מגיעים ממשפחות מבוססות כלכלית, שיכולות לעמוד בשכר הלימוד ובמימון של מורה פרטי לכלי נגינה או לפיתוח קול (כל התלמידים מחויבים בלימוד שעה שבועית עם מורה פרטי לאורך כל שנות הלימוד). חלק מתקשים בכך ומקבלים סיוע באמצעות פנימיית יום, כתלמידי פנימייה, או כתלמידים בעלי צרכים מיוחדים. תלמיד שמשפחתו בקשיים כלכליים מקבל עזרה מבית הספר - מורה פרטי, עזרה בתיאוריה על ידי מורה מטעם המגמה או חונך בשנת שירות או שירות לאומי.

אנו מקבלים גם תלמידים בעלי צרכים לימודיים ורגשיים מיוחדים, אם יש להם רצון גדול, המתבטא בעשייה ובמידה שצוות המורים מעריכים, שיוכלו להתפתח במקצועות המוזיקה. התפתחות שתחזק את הביטחון האישי ואת האמון ביכולות האישיות שלהם.

1.5 המורה ותפקידו

חשוב שמורי המגמה יהיו בראש ובראשונה בני אדם בעלי כבוד לזולת והערכה לתרבות. שתהיה להם השכלה רחבה וניסיון בתחום התמחותם. לימוד וחינוך נעשים קודם כל מחיקוי מודלים. דרך חייו והתנהגותו של מורה, משפיעים הרבה יותר מדברים שהוא אומר או מלמד. לכן המורים אמורים להיות בני אדם למופת. רוב מורי המגמה הם מוזיקאים פעילים בתחום הג'אז והרוק ובסגנונות אחרים. הכשרה: לימוד במוסדות להשכלה גבוהה, ניסיון בהוראה וחינוך וניסיון כמוזיקאים פעילים, הכרחיים להוראה במגמת המוזיקה. ובכלל זה ניסיון ויכולת בהדרכת הרכבים. המורה ממלא תפקיד חשוב בליווי התלמיד הלומד בדרכו הייחודית.

מלבד אמיר בן אלון, מלמדים במגמת המוזיקה:

יוסי שוורץ: פסנתרן מעבד ומפיק מוזיקלי (בייס רקורדס). מלמד פיתוח שמיעה, תורת המוזיקה, עיבודים והדרכה להרכבים ייצוגיים, הרכבים, הרמוניה ג'אז, פסנתר ג'אז יחידני ומכוון פסנתרים. למד באקדמיה למוסיקה בירושלים, מחלקת ביצוע ג'אז, חוקר ומפתח שיטה לריפוי באמצעות מוזיקה. השלמת תעודת הוראה באקדמיה 2013.

אמיר ווייס : גיטריסט בוגר תואר שני באקדמיה למוזיקה בירושלים. מלמד פיתוח שמיעה תיאוריה והרמוניה ומתגבר תלמידים רבים במגמה.

שלמה דשת : מוזיקאי, מתופף, נגן כלי הקשה, מלחין, מפיק, וטכנאי הקלטות מהמובילים בישראל. מייסד להקת אסטה שפעלה בשנים 1979-2010. הופיע בין השאר בקרנגי הול, בבלו נוט, רדיו צרפת ועל מאות מהבימות הנחשבות בארה"ב, באירופה, באוסטרליה, ובדרום אמריקה במסגרת סיבובי הופעות. ליווה בהקלטות ומופעים את: רמי קליינשטיין, עופרה חזה ז"ל, ריטה, אלון אולארצ'יק, דני סנדרסון, שלמה יידוב, קורין אלאל, דויד ברזזה, שירי מימון ועוד רבים. שיתופי פעולה בין - לאומיים עם: עומר פארוק טקבילק, מינו סינלו, שב חאלד, אחינועם ניני, שב ממי, קומפאי סקונדו מבואנה ויסטה קלאב, מורי קנטה. כתב והפיק מוזיקה לסרטים ולטלוויזיה, מלמד במכללות המובילות בישראל.

איגור שמולבסקי : מורה לתורת המוזיקה בוגר לימודי מוזיקה בלטיביה, מלמד תורת המוזיקה גם בבית הספר תלמה ילין ותיכון בן גוריון פתח תקווה. מלמד תיאוריה והרמוניה מסורתית בכפר הירוק מ - 2007. בעל תואר שני במוזיקולוגיה והוראת מוזיקה אקדמיה למוזיקה בריגה, לטביה. ניסיון בהוראה 35 שנים ובעל תעודת הוראה.

אלון בדיחי : בוגר סמינר לוינסקי, BA אוניברסיטת ת"א, פוסט גראדואט מביה"ס הגבוהה לאומנויות באמסטרדם. מורה לתולדות המוזיקה. מלמד בכפר הירוק מ2003. 28 שנות ניסיון בהוראה.

בנוסף מדריכי הרכבים :

קוסטה בלבין, יואב זהר, נעמי פלדמן, אורן זוסמן, אילון טושינר, יוני אפרתי, נעה ברירו, יעקב אמר, נועה בן שושן, דבורה דרעי והילה אריאלי.

1.6 קשרי מגמה קהילה

הרבה גופים פועלים בכפר הירוק ובתוכם קהילה המורכבת מהפנימייה, בית הספר הבין לאומי EMIS, בית הספר השש שנתי והמשפחתונים. מתחילת הפעילות של מגמת המוזיקה וביה"ס למוזיקה, היה מאמץ לקיים פעילות קהילתית שתחבר בין התלמידים, בהופעות ובאירועים חברתיים סביב בית הספר, מגמת המוזיקה, ביה"ס למוזיקה והפנימייה. כל ההופעות של מגמת המוזיקה מתנהלות כפעילות קהילתית. תלמידי המגמה הם המובילים במסעות לחו"ל ובכלל זה לפולין. בכל טיול ואירוע של בית הספר יש פעילות של מגמת המוזיקה. משלחות יוצאות להופעות בחו"ל כל שנה. הרכב ההורים והרכב המורים שישדנו, מחברים את ההורים והמורים לעשייה המוזיקלית. המגמה משתתפת בפעילויות קהילתיות של בית הספר בבתי חולים ובתי אבות.

1.7 התפיסה הרעיונית של התכנית

אנו שואפים להוביל את התלמידים להתפתחות אישית ומוסיקלית תוך כדי תהליך הלימוד ולהובילם בסופו של דבר להגשמה של כישורונם המוסיקלי ולחיי משמעות בקהילה. חלק מתלמידי המגמה מסיימים את הלימודים במגמה כנגנים וכזמרים מקצועיים. עבור אחרים זו חוויה לימודית ותרבותית שיישאו עימם כל חייהם, גם אם יחליטו שלא לעסוק במוסיקה כמקצוע. אנו מקפידים על טיפוח תלמיד אחראי ומקצועי, בעל מוטיבציה אישית וקבוצתית שמגיע לחזרה מוכן ובזמן שנקבע. אין אנו מאמינים בהכשרת תלמיד למקצוענות במוסיקה בלבד, אלא בחינוך באמצעות המוסיקה, שמוביל את התלמידים להיות בני אדם, בעלי דרך ארץ וכבוד לזולת. לימודי המוזיקה בכפר הירוק הם חלק ממסלולי המנהיגות ולכן חלק נכבד מהפעילות מופעל ומונע על ידי התלמידים. הדרכת הכיתות הצעירות על ידי הבוגרים נעשית כחלק מהפעילויות השוטפות של המגמה.

בתכנית מובאת תפיסת עולם של עשייה ויצירה, של לימוד עצמי מתוך חקירה והתנסות, של אחריות גבוהה מצד התלמידים על הלימוד, של פריסה רחבה של מקצועות המוזיקה השונים ושל הרחבת אפשרויות העיסוק במוזיקה. לימוד יסודות טובים במוזיקה מערבית ופיתוח במוזיקה בת ימינו. שימת דגש על פיתוח יכולות אישיות וחיזוק הנטייה של כל תלמיד, התמודדות עם אתגרים ועמידה בהם, בצורה הטובה ביותר. מטרת העל היא לטפח יחידים כל אחד בדרכו הייחודית, בנטייתו, אהבותיו ויכולתו.

מטרת העל של התכנית היא **מימוש עצמי**, שיטת הוראה המתמקדת בפיתוח אישי יחידני המייצרת בוגרים מיוחדים, בהכוונה עצמית, דבר המייתר את הצורך בציונים. המשימות ניתנות לפי **"קריטריונים לידע ויכולת נדרשים"**, התלמידים כולם עומדים במשימות, ללא התחשבות במשך הזמן או כמה פעמים מתקנים אותם. **אין הערכה אלא משוב לתלמיד על לימודיו והתקדמותו.** הרעיונות המרכזיים של התכנית קיבלו גיבוי מהותי מספרו של יורם הרפז **"כיצד לתכנן סביבה חינוכית בשישה צעדים"** (הרפז 2018). הספר מגבה ועוזר בבניית התכנית ועקרונותיה. חינוך לפי מטרת על – **יחידים**, שמטרתה **מימוש עצמי וגילוי עצמי** הבוגר הרצוי הוא בוגר מיוחד ועיקרון ההכוונה העצמית הוא גורם מרכזי בתכנית כש **איפשור וחופש** הן מילות מפתח בתפיסה החינוכית המובילה את התכנית. **"במקום הערכה – משובים תומכי התפתחות"** (הרפז 2018).

בסוף כולם מגיעים לידע והישג הנדרש בהתאם לשאיפותיהם, העדפותיהם ונטייתם.

היסוד המארגן של התכנית:

התכנית כולה נובעת מהפרויקטים – **הופעות, הקלטות או הפקות ומשימות החקר.** הלימוד העיוני ייעשה בהתייחס לידע הנדרש בהתמודדות עם האתגרים שיוצבו ויבחרו על ידי התלמידים. הלימוד אינו מנותק מביצוע המשימה המוטלת על התלמיד. בביצועים של חומר הקשור ללימודי תולדות ומניות של המוזיקה המבוצעת בהרכבים בהופעה או בהקלטה. הלימוד יהיה משולב

וכולל, ובעל קשר חזק בין הנושאים השונים והמקצועות השונים. העיסוק הוא עיסוק כולל במוזיקה ולא במקצועות נפרדים. לסיכום של כל חלק, במהלך הלימוד, מבצעים התלמידים משימות ועבודות, המוגשות בכמה שלבים, עד להשגת היעד המתבקש. היעד מנוסח ב"קריטריונים" (מחוון) ללא צורך בציון. הדרישות מוצגות בטבלאות בשם "קריטריונים לידע ויכולת נדרשים".

1.8 מספר יחידות הלימוד בתכנית

*תולדות המוזיקה: 1 יח"ל

*תורת המוסיקה: 2 יח"ל

יצירה הופעה והקלטה: 2 יח"ל

בנוסף ליחידות המוזכרות, נבחרים חלק גדול מתלמידי המגמה בכיתה י"ב במבחן בגרות בנגינה (רסיטל גמר) בהיקף של 5 יח"ל, ובו עליהם להפגין מיומנויות מוסיקליות מעשיות ותיאורטיות. התלמידים שאינם ניגשים לרסיטל חיצוני מחויבים ברסיטל פנימי.

לסיכום:

התכנית מתבססת על הפעילויות המוזיקליות הרבות שמתרחשות בכפר הירוק. המקצועות השונים יילמדו סביב ההופעות וההקלטות, הפרויקטים והמיזמים המוזיקליים. גם דרכי ההערכה יוחלפו במשובים תומכי התפתחות (הרפז 2018) יהיו לפי תפיסה של הוראת יחידים שבה כל תלמיד בסוף התהליך, מגיע ליעד המיועד לו, על ידי הגדרת מטרות עצמית מכוונת על ידי המורים. ה"עשייה" מניעה את הכול – התיאוריה וההיסטוריה מגבים, משפרים ומעשירים את העשייה המוזיקלית ונותנים לתלמידים יכולות ועומק, בעשייה עצמה. כל מורה יקבל אחריות על מספר תלמידים ויהיה אחראי על התקדמותם, רווחתם ומצבם הכללי. התלמיד אחראי על הלימוד, המורה אחראי על הצלחת התלמיד.

1.9 תכנית הלימודים לפי שעות שבועיות.

תולדות המוזיקה המערבית	תולדות הבלוז רוק והג'אז	אלתור	תיאוריה והרמוניה	שירת מגמה	פיתוח שמיעה בתורת המוזיקה	סאונד והפקה	הרכבי ביצוע
י	2 ש"ש	- ילמד בקורס נפרד	2 ש"ש (מסורתי)	1 ש"ש	2 ש"ש	2 ש"ש	2 ש"ש
יא	2 ש"ש	- ילמד בקורס נפרד	2 ש"ש (מסורתי)	1 ש"ש	2 ש"ש	2 ש"ש	2 ש"ש
יב	2 ש"ש	- ילמד בקורס נפרד	2 ש"ש (ג'אז)	1 ש"ש	2 ש"ש	2 ש"ש	2 ש"ש

הרכבים ייעודיים נוספים: הרכב קולי, הרכב קולי צעיר, הרכב מוזיקת עולם, הרכב ג'אז, ברכב לאטין ג'אז, הרכב פרוגרסיב רוק, הרכב ביג בנד, הרכב עתודה וסדנת ג'אז.

ב כיתות י"א י"ב: תגבורים לתלמידים שצריכים חיזוק כחלק משעות הלימוד.

* 1 יח"ל = 90 שעות על פי 60 שבועות בשנת לימודים

2. מטרות התכנית

מטרות קוגניטיביות

- הכשרת תלמידים בעלי ידע תיאורטי והיסטורי נרחב בתחום המוזיקה העכשווית – ג'אז בלוז, רוק ופופ, כהשלמת הלימוד המעשי ולמען הבנת מכלול המרכיבים של הסגנונות. ידע בסיסי בהיסטוריה כללית של המוזיקה המערבית והתפתחותה.
- טיפוח מיומנויות האזנה וניתוח פעילים ויכולת להעריך ולהוקיר יצירות מופת תוך הבנת תהליכים היסטוריים בתולדות סגנונות המוזיקה.

- פיתוח הידע התיאורטי בתורת המוזיקה, מהיסוד עד להרמון מעשי ויישום במוזיקה בת ימינו. יכולת ניתוח והשמה של תורות הרמון ומבנה.
- פיתוח ידע בתורת הצליל ובמקצוע הקלטת הצליל ואקוסטיקה.
- יכולות לימוד חומר מוזיקלי וביצועו.
- יכולות אלתור בסגנונות שונים ובאלתור חפשי.
- **גילוי עצמי בתחומי המוזיקה השונים**

מטרות ערכיות

- הכשרת תלמידים בעלי יכולת מחשבה גמישה ויצירתית, תוך ביצוע מטלות מורכבות שמחייבות עשייה וביצוע, לצד הבנה והעמקה בחומר ובמה שעומד ביסודו.
- חינוך התלמידים לסובלנות ולקבלת השונה באמצעות פעילות משותפת של כל המגמה.
- חינוך התלמידים באמצעות המוזיקה לחיי משמעות, אחריות ומנהיגות, חברות וכבוד לזולת, נימוסים ומוסר גבוה, פתיחות וכבוד לתרבויות שונות, לאמנות ולהשכלה.
- חינוך לאחריות ומנהיגות בפעילויות השונות של המגמה, בהדרכה ופעילויות מוזיקליות אחרות.
- חינוך ליצירה ועשייה ולכיבוד היצירה.

מטרות חברתיות-תרבותיות

- הפעילות במגמה מחברת בין תלמידי חוץ, תלמידי הפנימייה, תלמידי נעל"ה ותלמידי המשפחתונים.
- הפעילות במגמה מבוססת על פעילות קהילתית, חברתית, בדגש על קשרים בין השכבות השונות, המורים, הורי התלמידים ומשפחותיהם.
- בסגנונות הג'אז והבלוז, נדרש מהמוזיקאים להיות קשובים ולכבד את הנגן המאלתר. לצורך כך עלינו לפתח את יכולת התלמיד לכבד את הזולת ולהעריכו.
- נגינת ג'אז, בלוז, רוק ופופ, נעשית בקבוצה ודורשת עבודת צוות: התכנית תטפח את יכולותיו של התלמיד לעבוד בקבוצה.
- פרויקטים מורכבים כמו הפקת "סינגל", ארגון והפקה של הופעה או הקלטה, תוך חלוקת תפקידים ועבודת צוות, מחייבים יכולות חברתיות גבוהות ופיתוח מיומנויות חברתיות.
- כחלק מהפעילות במגמה, יעסקו תלמידי השכבות הגבוהות, בהדרכת השכבות הצעירות. (ראה נספחים)
- **ללמוד להיות קהל טוב**, תומך מפרגן וחיובי, "להיות מה שאתה רוצה לקבל על הבמה..."

מטרות אופרטיביות

1. טיפוח מיומנויות נגינה ושירה. הפקת צליל מדויק, דיוק מקצבי, הרגשה ואנרגיה נכונה. ניסיון במה, שליטה בקהל ושליטה בכלי הנגינה, באופן מעשי ותיאורטי. יכולת להשתלב בהרכבים בהופעות ובהקלטות המגמה.

2. טיפוח היצירתיות ומיומנויות האלתור העיבוד וההלחנה, באמצעות ביצוע מוזיקה מסגנונות שבהם היסודות האלה מהווים מרכיב משמעותי (ג'אז, בלוז, רוק ופופ).
3. טיפוח מיומנויות שמיעה פנימית: מלודית, הרמונית ושמיעה מקצבית.
4. טיפוח מיומנויות תיאורטיות, הרמוניה מקצב, מבנה, סולמות, מרווחים ומושגים.
5. טיפוח מיומנויות האזנה וניתוח.
6. הבנת מהלכים היסטוריים תרבותיים.
7. טיפוח מנהיגות ויכולת ארגון הפקה והדרכה של השכבות הצעירות.
8. להתנסות בכמה שיותר זוויות של העיסוק במוזיקה.

משוב ושיקוף הידע והביצועים

סיכום החומר הנלמד נעשה על ידי עבודות, פרזנטציות ושאלוני בדיקה, הנערכים לפי קריטריונים לידע ויכולת נדרשים. התלמידים חוזרים ומגישים את העבודות ועונים על שאלוני הבדיקה, מבצעים תיקונים עד להשגת ההישג הנדרש. הציון הכללי הוא: **"עמד במשימות ובידע הנדרש"**. המשוב לתלמידים נעשה בין היתר על ידי תצפיות המורים, רפלקציה וחשיפת התלמידים לתהליך המעקב של המורים, משוב עמיתים, סיכום ועדכון דרכי ההוראה, כמהלך קבוע. תצפיות מורה יערכו ביומן תלמיד. כל מורה מקצועי ינהל יומן תלמיד לכל תלמיד ובו יכתוב, אחת לחודש לפחות, על: **מצב התלמיד, ידיעה והבנת החומר הנלמד, התמודדות רגשית, צורך בתגבור והתנהגות כללית**. בנוסף יערוך המורה לפחות 3 פעמים בשנה שיחת משוב – שיקוף היכולת ושליטת התלמיד בחומר (לא ציון) ובדיקה עצמית של התלמיד. בסוף כל תקופה (חצי שנה או שנת הלימודים) יקודמו התלמידים שעדיין לא הגיעו להישג והידע הנדרש כדי שיעמדו בדרישות.

מנהיגות במגמת המוזיקה

הכפר הירוק הוא החלוץ, המוביל והמנוסה בישראל בתחום המנהיגות, עם מוניטין והצלחה מוכחים. מסלול המנהיגות התחיל כניסוי והיום הוא חלק מרכזי בתרבות הכפר. פיתוח כישורי מנהיגות, ביסוס ערכים חברתיים ולאומיים, שילוב התלמידים בעשייה הציבורית ובמנהיגות ארצית.

תחום המנהיגות מתפתח מאוד בעולם ובעיקר בארצות הברית, בנושא אקדמי בעל חשיבות רבה והוא משמש מושא למחקרים רבים. הכפר הירוק היה מהראשונים בארץ שיישם את הידע והחומר האקדמי הרב שנאסף בתחום, כדי לחנך בני נוער בבית הספר. הניסוי הצליח מעל ומעבר ועכשיו הכפר הירוק, הוא מרכז הפצה לנושא המנהיגות.

במגמת המוזיקה מתבטא החינוך למנהיגות בנטילת אחריות רבה, בהדרכת הרכבים צעירים על ידי התלמידים הבוגרים ובייזום פרויקטים רבים בכל ימות השנה. יש חשיבות רבה לפיתוח המנהיגות ולעידוד היוזמה, האחריות וההדרכה במגמת המוזיקה.

3. מפרט התכנים

מקצועות הנלמדים בתכנית הייחודית:

- הרכבים** - חזרות והופעת הרכבים, הרכב באולפן, הכנה לרסיטלים חיצוניים ופנימיים.
- שירת מגמה** - שירה, שירה בקבוצה, שירה בקולות, קריאה מהדף.
- פיתוח שמיעה בתורת המוזיקה** - סולפז', זיהוי, הכתבות וקצב בהקשר לתורת המוזיקה.
- תורת המוזיקה** - תיאוריה, הרמוניה, הרמוניה ג'אז.
- סאונד והפקה** - מבוא לתורת הסאונד, היסטוריה וסגנונות של סאונד, הקלטה והפקה.
- תולדות** - תולדות המוזיקה המערבית, תולדות ג'אז בלוז, רוק ופופ.
- אלתור וקומפוזיציה** - אלתור בסיסי, יצירה, הלחנה, קומפוזיציה, אלתור בסגנונות שונים, פרויקטים באלתור וקומפוזיציה. (ילמד השנה בקורס מחוץ לשעות הלימודים).

דרישות וקריטריונים בכל המקצועות

על התלמיד להיות נוכח בכל השיעורים כל השנה. על נוכחות של פחות מ-80% יתקיים בירור עם ההורים, גם אם ההיעדרויות מוצדקות. על התלמיד להשתלב בהרכב ובכיתה ולבצע את המטלות הניתנות על ידי המורה. התלמיד יופיע במופעים השונים ויבצע את המוזיקה עם ההרכב, יעבוד בקבוצות עבודה ובזוגות ויכין את העבודות, ואת הפרזנטציות ואת ההפעלות שיתבקש. תפקוד חיובי, יעיל ומועיל בהרכב ובכיתה, הוא חובה. תפקוד וביצוע במופעים ובפרזנטציות השונות, הם חלק מרכזי בתפקוד התלמיד. סיכום בכתב של העבודה בכל המקצועות: בדיקה עצמית, נושאים לשיפור, משוב למורה. כל מורה מקצועי ינהל **יומן תלמיד** לכל תלמיד ובו יכתוב, אחת לחודש לפחות, על מצב התלמיד, ידיעת החומר, התמודדות רגשית, צורך בתגבור והתנהגות כללית. לפחות 3 פעמים בשנה יערוך המורה **שיחת משוב** – להגדרת היכולת ושליטת התלמיד בחומר (לא כציון) ובדיקה עצמית של התלמיד. תלמיד שיעדר לתקופה העולה על חודש יוזמן לביור ולא יוכל להמשיך במגמה ללא התחייבות על נוכחות מלאה בלימודי המגמה.

3.1 הרכבי ביצוע ג'אז, בלוז, רוק ופופ

שיעורי הרכבי הביצוע יודרכו על ידי מורי המגמה **אמיר בן אלון, יוסי שורץ, קוסטה בלבין, יואב זוהר, שלמה דשת, נעמי פלדמן, נועה ברירו, אורן זוסמן אילון טושינר, אמיר וייס**. הכוונה להכשיר את התלמידים כדי שיוכלו לתפקד כנגנים בהרכבים שונים, לנהל חזרות, לכתוב עיבודים ולהכיר את תפקידי הכלים השונים. תלמידי מגמת המוזיקה **ג'אז, בלוז, רוק ופופ**, עוסקים בתחומים שמחייבים ידע בסגנונות מוזיקה שונים ויכולת ביצוע בהרכבים שונים. בכל שנה יעבדו בהרכבים על שיר או על קטע בסגנונות שונים: 1. שיר ישראלי, 2. רוק קלאסי, 3. סטנדרט ג'אז, 4. אחר (סגנון מיוחד) 5. שיר או קטע מקורי. מבין השירים הנ"ל, יבחרו - שיר או קטע למופע

שבוע המוזיקה, שיר או קטע לערב מגמה, קטע או שיר למופע ג'אז (תכנית 8). את שאר החומר ינגנו בהופעות מזדמנות במשך השנה (תכניות 8, במה פתוחה בשבועות, הופעות הפסקה וכל השאר).

כיתה י', י"א, י"ב הרכבי ביצוע 2 ש"ש

נושאי הלימוד : שיחת פתיחה, בחירת שירים (התלמידים שותפים לקביעת התכנית). הרכבת פרטואר להרכב, לייך אפ לפי מטרת המופע, סגנונות, סוג הבמה, ביטוי של חברי ההרכב. בדיקת סולמות, עבודה עם ספרי תווים וצ'ארטים. עיבוד, תפקידים לכלים השונים, עבודה בסקציות. חזרות שבועיות בהרכבים.

כדי לתרגל הופעה על במות שונות, בגדלים שונים, עמידה על במה, עבודה עם סאונדמן ותקשורת בהרכב, נקיים הופעות על במות שונות, בתנאים שונים. הופעות : תכניות 7 (במה קטנה), תכניות 8 (במה בינונית), מופע שבוע המוזיקה (במה גדולה), הופעות הפסקה וערב מגמה. סיכום העבודה בהרכבים בחצי שנה ובסוף שנה. צפייה בווידאו של מופעי התלמידים, רישום ביומן תלמיד ושיחת הערכה עצמית. דגש ביי"ב על הכנה לרסיטלים חיצוניים ופנימיים. **כל תלמידי המגמה ייגשו לרסיטל**, תלמיד שלא ניגש לרסיטל חיצוני, יחויב ברסיטל פנימי. תלמידי כיתה י"ב אמורים לסיים את שיעורי ההרכבים בסוף י"ב, עם הרגלים של נגנים מקצועיים לכל דבר.

בטבלאות "קריטריונים לידע ויכולת נדרשים", יובאו הקריטריונים לידע ויכולת כשהם מחולקים ל"ממדים" ולכל קריטריון יוצגו שלושה מצבים, כדי להמחיש את ההתקדמות ואת היעד הנדרש בסופו של תהליך הלימוד.

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

בכיתות י, יא ו יב

ממדים	קריטריונים	בתחילת הלימוד	בתהליך הלימוד	בסיום הלימוד
תפקוד בחזרות	נוכחות	הבהרת חשיבות הנוכחות המלאה	לימוד מעשי של מושג האחריות של נגן מקצועי	נוכחות ואחריות מלאה
	הקשבה וביצוע הוראות	שימת לב לריכוז בחזרות	לומד את ההתנהגות בחזרות	מקשיב ומבצע
הכנת "עבודת הבית" לימוד תפקידים, מילים (זמרים) סולואים והקשבה לחומר המבוצע.	הבנת חשיבות ההכנה	מתנסה בחשיבות ההכנה	מוכן לחזרות	
	ביצוע מטלות, עזרה בהתארגנות חיסול וסידור החדר	הכרת החשיבות של ביצוע משימות	עוזר ועומד במשימות	מבצע מטלות ויוזם
תפקוד בהופעות	הגעה בזמן, התנהגות בסאונד צ'ק	הבנת חשיבות התפקוד בבדיקת הסאונד	מגיע בזמן משתף פעולה בסאונד	בזמן, משתף פעולה ועוזר בהכנות
	עמידת במה, הופעה	לומד ל"הרגישי" במה	מתפקד על הבמה	"פורח" על הבמה
תקשורת עם ההרכב והקהל	תקשורת חלקית	מתקשר חלקית	לומד את התקשורת על הבמה	בתקשורת גבוהה עם הקהל וההרכב
	עמידה בזמנים, הבאת ציוד, כוון וחימום...	מתנסה בחשיבות התפקוד	מפנים את הצורך באמינות ומהימנות..	תמיד בזמן מצויד ומוכן
התארגנות עצמית – תווים, בגדים להופעות, כלים	הכרות עם חשיבות ההתארגנות	משר את המוכנות מהופעה להופעה	מגיע כמו כוכב	
	יוזמה וארגון	לומד את עקרונות הארגון	מוצא את התחומים בהם יוזם	יוזם ומנהיג

מלווה מצוין קצב "פיל" וגרוב" חזק	מתפתח בתחום קצב	מתמודד עם הקשיים בהחזקת קצב ומסגרת	ליווי והחזקת קצב ו"גרוב"	רמת נגינה
בולט בביצוע	משפר ומפתח נוכחות	מתמודד עם נגינת סולו	נגינת סולו	
קורא ומבצע במדויק	מתנסה בקריאת תפקידים	הכרות עם קריאת תפקידים	קריאת תפקידים כתובים	

3.2 שירת מגמה 1 ש"ש י' י"א י"ב

שירת מגמה התגבשה במגמת המוזיקה בכפר הירוק בשנים האחרונות. המורה המבצע הוא **יוסי שורץ**. הרעיון המרכזי הוא לאפשר לכל תלמידי המגמה לשיר. שעה של שירה בקבוצה, בקולות ועם קריאה מהדף. המטרה היא בעיקר חווייתית והתנסותית. כל מוזיקאי חייב להשתמש בקולו ולכן צריך לפתח את האפשרות הזאת. הניסיון מוכיח שהשעה השבועית הזאת, עושה פלאים, בעיקר לתלמידים שלא העזו לשיר. החומר מגוון, מבאך ועד סטנדרטים של ג'אז, דרך שירים ישראלים וחומר מכל הז'אנרים.

3.3 פיתוח שמיעה

בשיעורי פיתוח שמיעה אנחנו לומדים כמה נושאים מרכזיים:

1. **סולפז'** - שירה של צלילים מדף נתון או על פי בקשת המנחה.
2. **זיהוי** - מזיהוי צליל נתון במערכת דיאטונית ועד זיהוי מרווחים, אקורדים, ומהלכים הרמוניים.
3. **הכתבות** - התמודדות עם רישום ופיענוח של הצליל הנשמע, חד - קוליות עד דו - קוליות.
4. **קצב** - קריאה וכתובה, פיתוח הבנה וזיהוי של תבניות קצביות.

נתקדם בנושאים צעד אחר צעד במקביל במשך כל שלוש השנים של הלימוד במגמה. תלמידים שיתקשו ייעזרו בתגבורים קבוצתיים ואישיים, עד לתוצאות המתבקשות. רק התלמיד עצמו יכול להחליט על כניעה ופרישה, כל עוד התלמיד רוצה לעבוד ולהצליח, תינתן לו כל העזרה האפשרית עד להצלחה ועמידה בדרישות. באחריות המורה המקצועי.

פיתוח שמיעה הוא מקצוע של תרגול והתקדמות בביצוע, לכן הטבלה של המקצוע תהיה שונה משאר הטבלאות ותדגיש את הפרטים של עבודת התרגול. העבודה נעשית בעזרת חוברות תווים ייעודיות, שפיתח וכתב **יוסי שורץ** במהלך 16 שנות הוראת פיתוח שמיעה, בכפר הירוק. לפחות פעם בחודש יכתוב המורה הערכה לכל אחד מתלמידי הכיתה **ביומן תלמיד**.

פיתוח שמיעה לכיתה י' 2 ש"ש

ככלל בכיתה י' עיקר הלימוד בשירה ובהכתבות נמצא סביב סולם דו מז'ור.

בכל שניים עד שלושה שיעורים נעשה בדיקה או הכתבה של אחד הנושאים שבשיעור.

מספר שיעור	סולפי'	זיהוי	הכתבות	קצב
שיעורים 1-3	שירה ליד הפסנתר שרים תווים בסולם דו מז'ור לפי בקשת המורה החל בצעדים של סקונדה ועד הקוינטה.	זיהוי מרווחים עד קוינטה, זיהוי על ידי צבע המרווח.	הכתבות תווים ברצף (ללא משקל) הכתבות דיאטוניות פשוטות עד מרווח של קוינטה, ועד ערכים של רבעים	קריאת קצב היכרות עם ערכי קצב ראשוניים. שלמים חצאים ורבעים.
שיעורים 4-6	שירה וקריאה מחוברת שירה 1	זיהוי מרווחים לפי שרים מוכרים	לימוד טכניקות נכונות לרישום תווים: סימני התק הפסקות, וכו'	המשך קריאת קצב ערכי קצב ראשוניים, הפסקות של רבעים, חצאים ושלמים.
שיעורים 7-9	שירה ליד הפסנתר שרים תווים בסולם דו מז'ור לפי בקשת המורה החל בצעדים של סקונדה ועד סקסטה.	זיהוי מרווחים עד ספטימה גדולה צבע המרווח	הכתבות תווים ברצף (ללא משקל) הכתבות דיאטוניות בסולם דו מז'ור תוך שימוש בערכים של שמיניות.	קריאה והכתבות קצב היכרות עם שמינית הפסקות של שמיניות.
שיעורים 10-12	התקדמות בשירה מתוך חוברת שירה 1	זיהוי מרווחים על פי מנגינות מוכרות.	לימוד טכניקה נכונה להאזנה וזיהוי החומר הנשמע. חשיפה למשקלים נוספים.	הכתבות קצביות כולל שמיניות פשוטות.
שיעורים 13-15	שירה ליד הפסנתר שרים תווים בסולם דו מז'ור לפי בקשת המורה.	חימום על ידי זיהוי התו המנוגן ושירה תוך קריאה בשמו.		שמיניות, סינקופות שימוש בשמיניות בעולם המקצועי. קריאת דפי קצב מהחוברת של לואיס בלסון.

שיעורים 16-18	הכרות עם מהלכים כרומטיים קפיצות של ספטימה שירה בחוברת השירה, שירה במפתח פה.	זיהוי מרווחים העמקת הידע זיהוי אקורדים מינור מז'ור.	המשך הכתבות דיאטוניות תוך שילוב סינקופות של שמיניות ושילוב מהלכים כרומטיים.	היכרות עם טרילולה של שמיניות. הכתבות קצביות הכוללות את החומר הנלמד.
שיעורים 19-21	שירה ליד הפסנתר תוך שימוש בחומר הנלמד.	חימום על ידי זיהוי התו המנוגן ושירה תוך קריאה בשמו. התווים ינוגנו תוך קפיצה בין האוקטבות של הפסנתר. (סולם דו מז'ור)	הכתבות דיאטוניות תוך שילוב סינקופות של שמיניות ושילוב מהלכים כרומטיים.	שמיניות, סינקופות שימוש בשמיניות בעולם המקצועי. קריאת דפי קצב מהחוברת של לואיס בלסון.
שיעורים 22-24	מהלכים כרומטיים וקפיצות שונות. סולפז' מחוברת השירה	זיהוי מרווחים כחימום העמקת הידע היכרות עם אקורדים מוקטנים ומוגדלים.	הוספת טרילולות לתוך ההכתבות	קריאת קצב בשיטות שונות: סווינג, ספירה בקול תוך הקשת המקצב. הכתבות קצב כולל סינקופות וסינקופות של טרילולות
שיעור 24-26	שירה ליד הפסנתר כחימום תוך שימוש בחומר הנלמד. מהלכים כרומטיים וקפיצות שונות.	חימום על ידי זיהוי התו המנוגן ושירה תוך קריאה בשמו. זיהוי מרווחים כחימום, שילוב חומר תיאורטי בשאלות.	הכתבות דיאטוניות המשך חשיפה להכתבות דו קוליות קלות	היכרות עם חלקי 16 שילוב חלקי 16 בתוך החומר הנלמד בכיתה
שיעורים 27-30	סולפז' מחוברת שירה י"א-י"ב היכרות עם סולמות מז'וריים שונים. קריאת חומרים שונים מחוברת סולפז' דה סולפז'	זיהוי אקורדים היכרות עם הספטאקורד הדומיננטי וזיהוי בין אקורדים שונים שילוב הבנה תיאורטית	זיהוי תנועה בשני הקולות העמקת ההבנה והטכניקה הנכונה להכתבה.	כתיבה וקריאה של חלקי 16 כיחידה מלאה (כל ארבעת חלקי ה 16)

פיתוח שמיעה לכיתה י"א 2 ש"ש

בשנה זו נעמיק את ההבנה הדיאטונית ונתמקצע בקריאת הקצב. נעסוק בסולמות מגוונים עד 4 סימני התק. נפגוש את הסולמות המינווריים ונלמד לזהות ולשיר את הניואנסים בסולמות הללו. התלמידים ילמדו שילוב ומעבר בין סוגים שונים של ערכי קצב, מעבר טריולה לשמיניות ולחלקי 16, כולל הפסקות. נעסוק בהכתבות מז'וריות בסולמות השונים ובמקצבים מורכבים יותר. בכל שיעור בזמן החימום ניגע בסולם אחד נוסף ונעמיק את ההבנה שלנו בסולם הנבחר, איך הוא נשמע, מהם הצלילים המובילים שלו. נעשה תרגילי "שירה ליד הפסנתר" ותרגילי זיהוי בסולם הנבחר, על פי התכנית.

בכל שניים עד שלושה שיעורים נעשה בדיקה או הכתבה של אחד הנושאים שבשיעור.

מספר שיעור	סולפז'	זיהוי	הכתבות	קצב
שיעורים 1-3	חזרה על שירה ליד הפסנתר כפי שהתבצעה בשנה קודמת	זיהוי התו המנוגן ושירה תוך קריאה בשמו. חזרה על חומר של שנה קודמת.	הכתבת תווים ברצף בסולמות שונים.	חזרה על החומר של שנה קודמת. קריאת קצב מהחוברת של לואיס בלסון תוך שימת דגש על גרוב ודיוק. הקשה תוך כדי ספירה בקול רם
שיעורים 4-6	פגישה עם סולמות שונים והקבלה לסולם דו מז'ור	זיהוי מרווחים : חזרה על שנה קודמת ומעבר לזיהוי ספטאקורד	הכתבות דיאטוניות עם סימני התק	הכתבות שמיניות וטריליות חלקי שש עשרה
שיעורים 7-9	שירה ליד הפסנתר המשך עבודה על הסולמות השונים שירה בשני קולות	זיהוי התו המנוגן ושירה תוך קריאה בשמו. על פי הסולם שנוגן בשירה ליד הפסנתר	הכתבות דיאטוניות עם סימני התק על פי הסולם היומי תוך שימוש בערכי הקצב הנלמדים בנושא זה.	קריאה וכתובה של סינקופות המשך קריאה מהחוברת של לואיס בלסון.
שיעורים 10-12	הכנסת תנועה כרומטית לתוך הסולמות השונים שירת תרגילים מתוך חוברת שירה י"א י"ב	זיהוי התו ושירה תוך קריאה בשמו בסולמות השונים	המשך הכתבות דיאטוניות עם סימני התק	קריאת שמיניות בסווינג הפסקות בתוך הטרילולה טריליות של רבעים.

שיעור 13-15	שירה ליד הפסנתר המשך עבודה על הסולמות השונים שירת תרגילים מתוך חוברת שירה י"א י"ב	זיהוי התו המנוגן ושירה תוך קריאה בשמו. על פי הסולם שנוגן בשירה ליד הפסנתר	הכתבות דיאטוניות עם סימני התק על פי הסולם היומי	התחלה של עבודה לעומק על חלקי 16 תרגול נוסחאות קצביות זיהוי מבנים קצביים על הדף.
שיעורים 16-18	המשך תרגול שירה דו קולית היכרות עם המינור	זיהוי היפוכי האקורד המשולש תוך שירת צלילי האקורד מהבאס ומהסופרן.	פגישה עם הכתבות מינוריות.	ניתוח שירים וניתוח ראפ עבודה בקבוצות.
שיעורים 19-21	שירה ליד הפסנתר הסולמות המינוריים תרגול מעבר בין מינור טבעי ומינור הרמוני ומלודי	זיהוי התו המנוגן זיהוי מינור והשינויים בין סוגי המינור.	כתיבת תווים ברצף מהסולם המינורי היומי.	חלקי 16 המשך עבודה תרגול וקריאה חלקי שש עשרה, מתוך החוברת של לואיס בלסון.
שיעורים 22-24	תרגילים בסולמות מינוריים מתוך חוברת י"א י"ב	זיהוי אקורדים משולשים והיפוכיהם כולל אקורדים מוקטנים ומוגדלים	הכתבות במינור הנושקות לחומר הנלמד, תוך נגיעה בחומר הקצבי שבשיעור.	המשך תרגול וקריאה חלקי שש עשרה, מתוך החוברת של לואיס בלסון.
שיעור 25-27	שירה ליד הפסנתר המשך עבודה על הסולמות המינוריים לסוגיהם	זיהוי התו המנוגן המשך עבודה על זיהוי מינור	כתיבת תווים ברצף מהסולם המינורי היומי.	קריאה וביצוע של חלקי 16
שיעורים 28-30 סה"כ 30 שיעורים – 60 שעות	תרגול מעבר בין מז'ור למינור מקביל שירה מחוברת י"א – י"ב שירה בחלקי 16	זיהוי השוני בין סוגי המינור.	הכתבות במינור ומז'ור כולל חלקי 16	תרגיל מסכם קריאה של התרגיל חלקי 16 התמודדות עם החומר הבנה של התבניות הקצביות ופיתוח יכולות ניתוח והכתבה בנושא.

פיתוח שמיעה לכיתה יב' 2 ש"ש

בכיתה י"ב התכנית כוללת 24 שיעורים (48 שעות) עקב החיסורים הרבים של תלמידי י"ב. בשנה זו נעסוק בעיקר בהפנמה של החומר שכבר נלמד, תוך הרחבה והעמקה של הידע וההבנה. עיקר העבודה תהיה בהבנה של "איך זה יכול לעזור לי כמוזיקאי", ו"איפה הדברים שנלמדו יכולים לשמש אותי בחיי המוזיקה שלי?". יינתנו עבודות של כתיבה וניתוח של חומר שינוגן או יישמע בכיתה.

בכל שניים עד שלושה שיעורים נעשה בדיקה או הכתבה של אחד הנושאים שבשיעור.

מספר שיעור	סולפי	זיהוי	הכתבות	קצב
שיעורים 1-3	שירה ליד הפסנתר חזרה על שנה קודמת החל משירה במזור בסלמות שונים ועד מינור.	זיהוי התו המנוגן חזרה על מזור ועל מינור תוך מעבר בין מזור למינור, זיהוי מודוסים	הכתבת תווים ברצף חזרה על שנה קודמת התחלת עבודה על זיהוי רצף של תווים (מהלכים מלאים)	חזרה על עבודה משנה קודמת חזרה על חלקי 16 על תבניות וקריאה של התרגיל המסכם.
שיעורים 4-6	מעבר בין מזור למינור.	התחלה של עבודה על זיהוי מהלכים הרמוניים	מהלכים הרמוניים בסיסיים הכרות עם החומר.	הכתבות כתיבת קצב של קטע נתון
שיעור 7-9	שירה ליד הפסנתר שירה של רצף תווים	זיהוי רצף של תווים החל בזוגות זיהוי מרווחים בתוך קונטקסט מנוגן	הכתבות תווים ברצף המשך עבודה על זיהוי רצף של מספר רב של תווים.	חלוקה לקבוצות עבודה כתיבת קטע ראפ.
שיעורים 10-12	אליטרציות שינויים בתוך הסולם ומעבר בניהם	המשך עבודה על זיהוי מהלכים הרמוניים	הכתבה רב - קולית הכוונה לזיהוי רב קוליות.	ניתוח של קטעים שיושמעו בכיתה
שיעורים 13-15	שירה ליד הפסנתר שירה של שיר מוכר תוך זיהוי התווים של השיר	זיהוי רצף תווים מנוגנים זיהו סוגי האקורד המרובע	הכתבה של שיר מוכר מזיכרון בעיקר עם הכוונה מינימלית (כמעט ללא נגינה)	ניתוח קצבי של יצירות מהספרות המוזיקליות העכשוויות וכתיבת הקצב שלהם.

שיעורים 16-18	שירה דו - קולית במרווחים נתונים (קבוצה א שרה תו נתון קבוצה ב שרה טרצה דיאטונית מעל)	זיהוי מהלכים הרמוניים ניתוח שירים וקטעים מתוך מוזיקה שתושמע בכיתה.	המשך עבודה בקבוצות של התלמידים על כתיבת קטעים קצביים ראפ פאנק או shafell לפי בחירה.
שיעור 19-24	שירה ליד הפסנתר זיהוי תווים של שיר קיים.	זיהוי אקורדים מרובעים והיפוכיהם המשך עבודת זיהוי מהלכים הרמוניים במוזיקה בת זמנינו	הכתבות תווים ברצף המשך עבודה על מהלכים מלודיים הכתבות תוך הרחבה של שימוש בשמיעה פנימית וזיכרון מוזיקלי
שיעור 22-24 סך הכל 24 שיעורים בכיתה י"ב – 48 שעות	פרויקט סיכום ניתוח יצירה מתוך מבחר הרפרטואר במוזיקה בת זמננו	ניתוח הרמוני של הקטע שנבחר זיהוי מהלכים מקובלים וזיהוי מהלכים יוצאים מהכלל	ניתוח קצבי של הקטע שנבחר כולל מוטיבים קצביים

3.4 תורת המוזיקה תיאוריה והרמוניה

התכנית נערכה על ידי רכז המגמה **אמיר בן אלון** וכוללת את התכניות שפיתחו **איגור שמולבסקי** בתחום תיאוריה והרמוניה מסורתית, לכיתות י' וי"א, **ואמיר בן אלון** בהרמוניה ג'אז לכיתה י"ב. את תהליך הלימוד מלווה ספרי הלימוד **תיאוריה של המוסיקה לתלמידי תיכון** הספר האינטרנטי, ו**יסודות בהרמוניה של הג'ז והמוסיקה הקלה של עמיקם קימלמן ואלי בן אקוט**. עזרים נוספים כגון סרטי וידאו, אלבומי ג'אז בדיסקים ומקורות באינטרנט. הלימוד מתבצע בזיקה למתרחש בהרכבי הביצוע ובהתייחסות לנלמד בשיעורי פיתוח שמיעה, תולדות, סאונד והפקה, אלתור ושירת מגמה. על התלמיד להגיש את כל העבודות והמשימות בהגשה ראשונה ובהגשות חוזרות, עד לשביעות רצון המורה ולקבלת האישור: "העבודה התקבלה". תלמידים שיתקשו ייעזרו בתגבורים קבוצתיים ואישיים, עד לתוצאות המתבקשות.

כיתה י' – תיאוריה והרמוניה מסורתית 2 ש"ש

נושא תיאוריה	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד	מעקב והערכה
מבוא	2	התלמיד יכיר הכרות ראשונית עם מושגי התיאוריה	ברור הצורך בידע תיאורטי. צליל מוסיקלי ומאפייניו, מקלדת, תווי, סימני התק, מפתחות	פרונטלי כולל הדגמות	ספר התיאוריה של המוסיקה לתלמידי תיכון	
סולמות	4	התלמיד יערוך הכרות עם מערכות סולמיות	סולמות מזויריים, מינוריים, מעגל הקווינטות, סולמות מקבילים כרומטי, פנטטוני, טונים שלמים, מודוסים	פרונטלי האזנה הדגמות בפסנתר ועבודת כיתה	ספר התיאוריה של המוסיקה לתלמידי תיכון הדגמות בפסנתר האזנה	שיחות הערכה והערכה עצמית
מרווחים	4	התלמיד יכיר מרווחים	מרווח וסוגיו, מלודיים והרמוניים, קונסוננט ודיסוננס, היפוכי מרווחים, פתרונות, אינהרמוני	פרונטלי האזנה הדגמה ועבודת כיתה	ספר התיאוריה של המוסיקה לתלמידי תיכון הדגמות בפסנתר האזנה	רישום ביומן תלמיד
אקורדים	4	התלמיד יכיר אקורדים	אקורדים משולשים והיפוכיהם, ספטאקורד, ספטאקורד דומיננטי, פתרונות	פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	ספר התיאוריה של המוסיקה לתלמידי תיכון והדגמות בפסנתר	
מקצב ומשקל	4	התלמיד יערוך הכרות עם מקצבים ומשקלים	מקצב, סימני קצב, משקלים, משקלים מורכבים, סינקופה, טריולה מקצב מנוקד.	פרונטלי האזנה ועבודת כיתה	ספר התיאוריה של המוסיקה לתלמידי תיכון הדגמות בפסנתר האזנה	רישום ביומן תלמיד שיחות הערכה והערכה עצמית
טרנספוזיציה	4	התלמיד יתמודד עם	עקרונות טרנספוזיציה	פרונטלי האזנה הדגמה ותרגול	ספר התיאוריה של המוסיקה לתלמידי תיכון	

	הדגמות בפסנתר האזנה			הבנת מושג טרנספוזיציה		
דינמיקה, מהירות מבוא לניתוח יצירות	4	התלמיד יכיר מושגים ויבין את השימוש בהם	משקל, מקצב, מפעם, סימני דינמיקה.	פרונטלי	ספר התיאוריה של המוסיקה לתלמידי תיכון הדגמות בפסנתר האזנה	רישום ביומן תלמיד
סיכום שיעורי תיאוריה	2	התלמיד יסכם את נושאי התיאוריה	סולמות, מרווחים, אקורדים מקצב ומשקל ומושגים	סיכום בעבודה אישית ובקבוצות בכיתה	ספר התיאוריה של המוסיקה לתלמידי תיכון הדגמות בפסנתר האזנה	סיכום לפי יומני תלמיד הערכה עצמית והערכת עמיתים

מבוא להרמוניה	2	התלמיד יכיר את עקרונות ההרמוניה הקלאסית	הולכת קולות הרמוניה תפקודית	פרונטלי האזנה והדגמה	דפי עבודה של המורה איגור שמולבסקי	
פונקציות ראשיות	6	התלמיד ילמד את ההרמוניה התפקודית	פונקציות, מנעד הקולות	פרונטלי עבודת כיתה	דפי עבודה של המורה איגור שמולבסקי	רישום ביומן תלמיד
אקורד משולש	4	התלמיד ילמד מצבי האקורד משולש	אקורד פתוח, סגור, מצבי סופרן,	פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	דפי עבודה של המורה איגור שמולבסקי	
הובלת קולות	4	התלמיד ילמד הובלה של קולות במוזיקה הקלאסית	מלודיה מול הרמוניה	פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	דפי עבודה של המורה איגור שמולבסקי	
חיבור אקורדים משולשים	4	התלמיד ילמד חיבור הרמוני ומלודי.	הרמוניה ומלודיה	פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה		רישום ביומן תלמיד
קפיצות בסופרן	2	התלמיד ילמד פתרון חיבורי אקורדים בקפיצות בסופרן של אקורדים משולשים	קפיצות בסופרן	פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	דפי עבודה של המורה איגור שמולבסקי	שיחת הערכה והערכת עצמית
קדנצות	6	התלמיד יכיר סוגים של קדנצות	קורטסקסטאקורד קדנציאלי, סקסטאקורדים של דרגות ראשיות.	פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	דפי עבודה של המורה איגור שמולבסקי	רישום ביומן תלמיד

	דפי עבודה של המורה איגור שמולבסקי	פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	המהלכים קבועים	הכרות והתנסות עם מהלכים קבועים	2	מהלכים קבועים
סיכום לפי יומני תלמיד מחוון הערכה עצמית והערכת עמיתים	דפי עבודה של המורה איגור שמולבסקי	עבודת בית וסיכום קבוצתי	נושאי ההרמוניה הקלאסית	סיכום החומר עד כאן	2 סה"כ 30 שיעורים – 60 שעות	סיכום יסודות ההרמוניה הקלאסית

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

כיתה י'

ממדים	קריטריונים	בתחילת הלימוד	בתהליך הלימוד	בסיום הלימוד
שליטה בחומר	נוכחות	נוכחות טובה	לומד את חשיבות הנוכחות	נוכחות מלאה דואג לנוכחות של כל הכיתה
	סולמות, מרווחים, אקורדים	מכיר סולמות מרווחים ואקורדים	מתנסה בסולמות מרווחים ואקורדים	שולט ומשתמש בסולמות מרווחים ואקורדים
	מקצב ומשקל, דינמיקה	מכיר מקצב, משקל ודינמיקה	מתנסה במקצב משקל ודינמיקה	שולט במקצב, משקל ודינמיקה
	טרנספוזיציה	מכיר טרנספוזיציה	מתנסה בטרנספוזיציה	מבצע טרנספוזיציות
מושגים	הכרת מושגים	מכיר מושגים	משתמש במושגים	יודע את המושגים
	ניתוח יצירות	נחשף לניתוח יצירות	מתנסה בניתוח	מתח ברמה ראשונית
הרמוניה מבוא	פונקציות ראשיות	מכיר פונקציות ראשיות	מתרגל זיהוי	מכיר ומזהה פונקציות ראשיות

מבצע הולכה נכונה באקורד משולש	מזהה ומכיר הולכה במשולש	מכיר הולכה באקורד משולש	אקורד משולש	
מזהה ומבצע מהלכים קבועים	מזהה מהלכים קבועים	מכיר מהלכים קבועים	קדנצות, מהלכים קבועים	
מבצע חיבור אקורדים נכון	מבצע עם תיקונים	התנסות ועבודה מונחית	חיבור אקורדים משולשים,	הובלת קולות
מבצע הולכה נכונה קפיצות בסופן	מבצע יפה	התנסות בהנחיה והכוונה	קפיצות בסופן	
מבצע סיכום יעיל ומלא	מסכם נושאים ומקבל תיקונים	מבצע טיטות של סיכומים	סיכום בכתב של הנושאים הנלמדים	

כיתה יא' – הרמוניה מסורתית 2 ש"ש

נושא הרמוניה מסורתית	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
חזרה על החומר הנלמד בכיתה י תיאוריה והרמוניה	6	התלמיד יחזור על החומר שנלמד	תיאוריה הרמוניה מסורתית	פרונטלי האזנה הדגמה ועבודת בית סיכום בקבוצות	בשיעורי אלתור לא נזדקק לביבליוגרפיה
הספטאקורד הדומיננטי היפוכים ופתרונו	4	התלמיד יכיר ויתנסה עם הספטאקורד הדומיננטי	ספטאקורד דומיננטי והיפוכיו	פרונטלי האזנה הדגמה ועבודת כיתה	
הרמון בס ממוספר	4	התלמיד ילמד את השימוש בבס ממוספר	בס ממוספר	פרונטלי האזנה הדגמה ועבודת כיתה בקבוצות	
עבודה בכיתה להגשה	4	התלמיד יפרש בס ממוספר		עבודה בכיתה להגשה	רישום ביומן תלמיד

		פרונטלי האזנה הדגמה ועבודה בכיתה		התלמיד ילמד ניתוח הרמוני של יצירה	4	ניתוח הרמוני
רישום ביומן תלמיד		פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	קוורטסקסטאקור ד	ילמד מהלכים "קבועים" עם קוורטסקסט אקורד	4	קוורטסקסטא קורד
		פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	ספטאקורדים	יכיר ויתרגל ספטאקורדים על דרגות משניות	4	ספטאקורדים על דרגות משניות
		עבודה אישית בכיתה	כל המושגים עד כאן	יסכם את החומר עד כאן	4	עבודת סיכום
		פרונטלי האזנה הדגמה ועבודת כיתה	דומיננטות שניונית	ילמד שימוש בדומיננטות שניונית	4	דומיננטות שניונית
רישום ביומן תלמיד שיחות הערכה		פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	מודולציות סטיות הרמוניות	יכיר סטיות ומודולציות	4	מבוא לסטיות ומודולציות
		פרונטלי והדגמה ועבודת כיתה	בס ממוספר	התלמיד יתרגל הרמון בס ממוספר	6	הרמון בס ממוספר
רישום ביומן תלמיד		פרונטלי והדגמה ועבודת כיתה ובית	הרמון סופרן	ילמד הרמון סופרן	6	הרמון סופרן
סיכום לפי יומני תלמיד קריטריונים והערכה עצמית		עבודת בית וסיכום בקבוצות בכיתה	הרמוניה קלאסית על כל מרכיביה	התלמיד יסכם את לימודי ההרמוניה הקלאסית	6 סה"כ 30 שיעורים 60 – שעות	סיכום לימודי הרמוניה

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

כיתה י"א

ממדים	קריטריונים	בתחילת הלימוד	בתהליך הלימוד	בסיום הלימוד
שליטה בחומר	נוכחות	נוכחות טובה	מגיע תמיד	נוכחות מלאה דואג לנוכחות של כל הכיתה
	הספטאקורד הדומיננטי היפוכיו ופתרונו	הכרות עם הספטאקורד הדומיננטי	התנסות בהולכת ספט. דומיננטי	הולכה נכונה של ספט. דומיננטי
	מבוא לסטיות ומודולציות	הכרות עם סטיות ומודולציות	התנסות בהרמון סטיות ומודולציות	הכרת סטיות ושליטה בביצוע מודולציות
	ספטאקורדים על דרגות משניות	הכרות	התנסות בהולכה	שליטה בהולכה
	דומיננטות שניונית	התנסות בעבודה עם דומינ. שניונית	שימוש בדומינ. שני.	שליטה בהולכה עם דומינ. שני.
	קפיצות בסופרן	לימוד התגברות על קפיצות בסופרן	התנסות בפתרון קפיצה בסופרן	שליטה בפתרון קפיצה בסופרן
הרמון	הרמון בס ממוספר	הכרות עם בס ממוספר	התנסות בכתיבה לפי בס ממוספר	שולט בכתיבה לפי בס ממוספר
	הרמון סופרן	הכרות עם הרמון סופרן	התנסות בהרמון סופרן	שולט הרמון סופרן
ניתוח הרמוני	ניתוח הרמוני קבוצתי	התנסות בניית מודרך	מבצעים ניתוח עם תיקונים	מבצעים ניתוח הרמוני
	ניתוח הרמוני אישי	התנסות בניית מודרך	מבצע עם תיקונים	מבצע ניתוח הרמוני

סיכום מלא להגשה	סיכום טוב לתיקונים	סיכום חלקי לבדיקה	סיכום בכתב של הנושאים הנלמדים	
--------------------	-----------------------	----------------------	-------------------------------	--

כיתה יב' – הרמוניה ג'אז 2 ש"ש

שיעורי הרמוניה ג'אז יינתנו על ידי **אמיר בן אלון**. התכנית נערכה לפי הספר יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוזיקה הקלה, שנכתב על ידי אלי בנקוט ועמיקם קימלמן. המטרה היא להכשיר את התלמידים ללימודי המשך בתחום הג'אז והמוזיקה הקלה. תלמידי מגמת המוזיקה ג'אז רוק בלוז, ברובם עוסקים בתחומים שלהם יזדקקו לידע הספציפי בהרמוניה של ג'אז ומוזיקה קלה. לאחר שלמדו יסודות בתיאוריה ובהרמוניה קלאסית הם בשלים ללמוד וליישם את עקרונות ההרמוניה של הג'אז. מספר השעות 50, בגלל שנת י"ב.

נושא מבוא להרמוניה ג'אז	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
מבוא להרמוניה של הג'אז והמוזיקה הקלה	2	התלמיד ילמד את המשותף והשונה בין הרמוניה קלאסית לג'אז	ספטאקורדים, פונקציות תפקוד מרכז טונאלי, מודוסים, בלוז	פרונטלי, האזנה, הדגמה ועבודת כיתה	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ' 7
סולמות	2	התלמיד יכיר ויתנסה בסולמות שונים	סולם מז'ורי, מינורי, פנטטוני, וסולמות נוספים	פרונטלי, נגינה האזנה, הדגמה ועבודת כיתה	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ' 15
מודוסים	4	ילמד שימוש במודוסים השונים בג'אז וסגנונות אחרים	יוני, דורי, פריגי, ליד, מיקסולדי, אאולי, לוקרי אלטרד ואחרים	פרונטלי, נגינה האזנה, הדגמה ועבודת כיתה	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ' 18
סימול אקורדים	2	ילמד סימולי אקורדים וההתייחסות אליהם בג'אז	Maj7' min7 13 11 וכי'	פרונטלי נגינה האזנה הדגמה ועבודת כיתה	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ' 21

	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 25	פרונטלי נגינה האזנה הדגמה ועבודת כיתה	סימולי דרגות באותיות לטיניות	ילמד את הדרגות ותפקודם בסולם המז'ורי	2	דרגות בסולם המז'ורי
	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 28	פרונטלי נגינה האזנה הדגמה ועבודת כיתה	שניה חמישית ראשונה	התלמיד יעמיק בתפקוד ההרמוני	2	תפקוד הרמוני
רישום ביומן תלמיד	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה	עבודה בכיתה להגשה כולל נגינה	סולמות, מודוסים, אקורדים, תפקוד הרמוני	התלמיד יסכם את החומר הנלמד	4	עבודה בכיתה להגשה
שיחות הערכה והערכה עצמית	אינטרנט, דיסקים	פרונטלי הדגמה נגינה	בלו נוט, 17	ילמד על השפעות הבלוז וה"בלו נוט" על המוזיקה במאה ה-20	2	השפעת הבלוז
רישום ביומן תלמיד	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 44	פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	מרכזים טונליים	שימושים בדומיננטה שניונית	2	דומיננטה שניונית
	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 48	פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	דומיננטות מורחבות	התלמיד ילמד את המושג דומיננטות מורחבות והשימוש בהן	2	דומיננטות מורחבות
רישום ביומן תלמיד	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה	עבודת בית ועבודת כיתה	דומיננטות לא דיאטוניות	יתרגל ויסכם את השימוש בדומיננטות	4	סיכום דומיננטות
	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 50	פרונטלי נגינה האזנה הדגמה ועבודת כיתה	דרגות שונות	התלמיד יכיר את ההרמוניה בסולמות המינוריים	2	דרגות בסולמות המינוריים
	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 54	פרונטלי נגינה האזנה והדגמה ועבודת כיתה	ג'אז מינור מלודי	התלמיד ילמד את השימוש בסולם מינור מלודי	2	המינור המלודי (ג'אז)

רישום ביומן התלמיד ושיחת רפלקציה	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 62	פרונטלי האזנה והדגמה ועבודת כיתה	AABA AAB ABABC	התלמיד יכיר תבניות מעולם הג'אז, פופ, רוק בלוז...	2	תבניות מוזיקליות
שיחות הערכה והערכה עצמית	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 65	פרונטלי האזנה הדגמה ועבודת כיתה	צליל שכן, צליל גישה, צליל השהיה,	התלמיד ילמד כלים לניתוח מלודי	2	ניתוח מלודי
	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 68	פרונטלי נגינה והדגמה ועבודת כיתה ובית	צלילי מתח, הרמוניה חלופית	התלמיד ילמד שימושים בתחליף טריטון	4	תחליף טריטון
רישום ביומני תלמיד	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה	עבודת בית וסיכום בקבוצות בכיתה כולל נגינה	דרגות במינור, מינור מלודי, תבניות, ניתוח מלודי ותחליף טריטון	סיכום הנושאים הנלמדים עד כאן	4	סיכום
רישום ביומן תלמיד	יסודות בהרמוניה עמ 78 המחור לעולם אינו יודע 27-36	פרונטלי נגינה הדגמה ועבודת כיתה	ספט. בדרגה ראשונה, מינור, צליל כחול, סולם בלוז	התלמיד ילמד את הבלוז וייחודו	4	הבלוז
	יסודות בהרמ. של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 82	פרונטלי נגינה האזנה הדגמה ועבודת כיתה	Line Cliché	התלמיד ילמד קלישאות חוזרות	2	הקלישאה הקווית
רישום ביומן תלמיד	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 88	פרונטלי נגינה האזנה הדגמה ועבודת כיתה	סימול מוקטן וחצי מוקטן O	התלמיד ילמד שימושים ספטאקורד מוקטן	2	הספטאקורד המוקטן
	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה עמ 98	פרונטלי האזנה הדגמה ועבודת כיתה	Pedal bass non root position	התלמיד ילמד שימוש בנקודת עוגב ובס אלטרנטיבי	2	נקודת עוגב ובס אלטרנטיבי
סיכום לפי הקריטריו נים הערכת	יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה	פרונטלי עבודת בית ועבודת כיתה	כל המושגים	התלמיד יסכם כל החומר הנלמד בהרמוניה ג'אז	6 סה"כ 30 שיעורים	סיכום כללי

עמיתים ורפלקציה					60- שעות	
--------------------	--	--	--	--	-------------	--

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

כיתה י"ב

ממדים	קריטריונים	בתחילת הלימוד	בתהליך הלימוד	בסיום הלימוד
שליטה בחומר	סולמות ומודוסים	הכרות ותזכורות	תרגול	ידיעה של הסולמות ו המודוסים
	דרגות ותפקוד הרמוני	לימוד העקרונות	תרגול	ידיעה והבנה של דרגות ותפקוד הרמוני
	בלוז	הכרות עם הבלוז והשפעותיו	התנסות וניתוח יצירות	יכולת להסביר את השפעות הבלוז
	דומיננטות שניונית ומורחבות	הכרות	התנסות	שימוש מעשי בדומיננטות שניונית ומורחבות
	הרמוניה של הסולמות המינוריים	התנסות בהרמוניה מינורית	ניתוח יצירות מינוריות	ביצוע הרמון בסולם מינורי
	תבניות מוזיקליות	לימוד תבניות שונות	התנסות בנגינה בתבניות שונות	הכרות זיהוי וכתיבה בתבניות מוזיקליות
	ניתוח מלודי	ניסיונות בניתוח מלודי	ניתוח קבוצתי	יכולת לנתח מלודיה נתונה
	תחליף טריטון	התנסות עם הדרכה	התנסות בנגינה	שימוש בתחליפים בכתיבה ואלתור
שימושים בנגינה	אלתור ג'אז - ג'אזרוק ושימוש בעקרונות הנלמדים	התנסות	שימוש ויישום	שימוש מלא בעקרונות הנלמדים
	כתיבה ועיבוד	התנסות בהלחנה ועיבוד עם הדרכה	הלחנה ועיבוד בעקרונות	הלחנה ועיבוד לפי העקרונות הנלמדים

	הנלמדים ותיקונים			
מבצעים ניתוח יצירה קבוצתי	מבצעים ניתוח עם תיקונים	מתנסים עם הדרכה	ניתוח יצירה קבוצתי	ניתוח הרמוני
מבצע ניתוח יצירה אישי	מבצע עם תיקונים	מתנסה בניתוח מודרך	ניתוח יצירה אישי	
סיכום המקצוע לפי הנושאים הכתובים בתכנית	עבודת סיכום לתיקוני מורה	עבודת סיכום לתיקוני עמיתים	עבודת סיכום בכתב – ניתוח יצירה מסכם	

3.5 סאונד והפקה

שיעורי סאונד והפקה יינתנו על ידי **שלמה דשת**. התכנית נערכה לפי הספר **אמנות הרעש**, שנכתב על ידי **דני קוריטו**. הכוונה להכשיר את התלמידים כדי שיוכלו להקליט ולהפיק מוזיקה וכדי להכיר את התהליכים הקשורים להפקה ולהקלטה של מוזיקה. תלמידי מגמת המוזיקה העוסקת בג'אז, בבלוז, ברוק ובפופ, עוסקים בתחומים המחייבים ידע על סביבת אולפן ההקלטות ובמקצועות הנלווים, כגון הפקה וטכנאות אולפן. בכיתה י' ילמדו את יסודות הסאונד וההפקה מאל"ף ועד ת"ו, בכיתה י"א יתחילו להכין פרויקטים כיתתיים בזוגות, כולל הרצאות על נושאי סאונד. ביי"ב יכין כל תלמיד פרויקט שסביבו יתנהל הלימוד. מספר השעות בכיתה י' ובכיתה י"א הוא 64 ובכיתה י"ב 54 שעות. על התלמיד להגיש את כל העבודות והמשימות בהגשה ראשונה ובהגשות חוזרות, עד לשביעות רצון המורה ולקבלת הערכה "העבודה התקבלה". תלמידים שיתקשו ייעזרו בתגבורים קבוצתיים ואישיים, עד לתוצאות המתבקשות. כל עוד התלמיד רוצה לעבוד ולהצלח, תינתן לו כל העזרה האפשרית, עד להצלחה ולעמידה בדרישות. תלמיד שיזדקק לכך יקבל מלווה אישי מצוות הוראת סאונד והפקה של מגמת המוזיקה (באחריות המורה הכיתתי). פרויקט סיום – הפקת שיר באולפן בזוגות.

כיתה י' 2 ש"ש סאונד והפקה

נושא מבוא לתורת הסאונד	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד-ספר תולדות המוזיקה	דרכי הערכה ומשקלה
מבוא לסאונד והפקה	4	התלמיד ילמד פיתוח הבנה בסיסית של ההבדלים בין	סביבת הקלטה, מיקרופונים, חלל, ציוד הקלטה, מדיה	פרונטלי האזנה	אמנות הרעש – המדריך להקלטה	

	אנלוגית ודיגיטלית	וידאו		ההקלטות אז והיום		
תהליך הפקת פרויקט מוזיקה	2	יכיר את השלבים השונים בהקלטת מוזיקה	Guide rhythm section overdubs מיקס מסטרינג	פרונטלי ווידאו אינטרנט	אמנות הרעש –עמ' 42	פגישה אישית לברור היכולות וההתעניינות לקביעת עבודת תגבור וליווי אישי
גלי קול, האוזן האנושית ומה שביניהם	1	יבין את התנהגות גלי הקול והאוזן האנושית	תדירות, תחום היענות, כיוניות, תחום השמע .	פרונטלי האזנה, הדגמות תלמידים בפרזנטציה	אמנות הרעש –עמ' 70	רישום ביומן התלמיד
אקוסטיקה	1	התלמיד ילמד גלי קול הדהוד ואיטום חדר	גלי קול, אקוסטיקה, פסיכו אקוסטיקה	פרונטלי ניסויים בחדר הרצאות תלמידים	אמנות הרעש –עמ' 102	רישום ביומן התלמיד
שעור מסכם	2	התלמיד יערוך סיכום של החומר הנלמד	הפקה, גלי קול אקוסטיקה	סיכום אישי ועבודה קבוצתית	אמנות הרעש	סיכום לפי יומני התלמיד, מחוון הערכה עצמית והערכת עמיתים
נושא הצד הטכני	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
מיקרופונים	10	התלמיד ילמד את מאפייני המיקרופונים וסוגיהם	מרקם קליטה, כיווני, עימוד, טכניקות...	פרונטלי, הדגמה, ניסויים בחדר התנסות	אמנות הרעש –עמ' 124	

רשום ביומן התלמיד	אמנות הרעש עמ' 230	פרונטלי דוגמאות והתנסות	Doom Tweete Cross Over Horn	התלמיד ילמד את השימוש ברמקולים	4	רמקולים
	אמנות הרעש	פרונטלי עבודת בית ופרזנטציו ת תלמידים בכיתה	המושגים שבפרוט השיעורים	התלמיד ילמד מיקרופונים, כבלים מחברים מגברים רמקולים	4	סיכום נושאים
רשום ביומן תלמיד שיחות הערכה והערכה עצמית	אמנות הרעש עמ' 258	פרונטלי, התנסות והדגמות עבודה מעשית	ערוץ, סיכום ערוצים, כניסות ויציאות	התלמיד ילמד את תפקידי שולחן הבקרה	8	שולחנות בקרה
רשום ביומן תלמיד	אמנות הרעש עמ' 296	פרונטלי, הדגמה והתנסות עבודה מעשית	פילטרים, סוגי האיקוולייזרים, רעש לבן, HUM	התלמיד ילמד את השימוש באיקוולייזר	4	איקוולייזרים
רשום ביומן תלמיד	אמנות הרעש עמ' 432	פרונטלי הדגמה והתנסות עבודה מעשית	Attack Ratio Bypass Hard Knee	התלמיד יערוך הכרות עם מכשירי העיבוד הדינמיים	8	מכשירי עיבוד צליל דינמיים
רשום ביומן תלמיד	אמנות הרעש עמ' 464	פרונטלי, הדגמה ועבודה מעשית	תדר דגימה, ממירים, כרטיס קול, גיבויים, אוטומציה Export Bounce Render	התלמיד ילמד את השימוש במחשב ותוכנות להקלטה	8	הקלטה ועריכה דיגיטלית
סיכום לפי יומני תלמיד מחווה הערכה עצמית והערכת עמיתים	אמנות הרעש – המדריך להקלטה אנלוגית ודיגיטלית	עבודה עיונית ותרגול מעשי נוסף. פרזנטציה בקבוצות	כל המושגים שנלמדו	התלמיד יערוך חזרה על החומר והתנסות שניה	8 סה"כ 30 שיעורי ס – 60 שעות	סיכום

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

כיתה י'

ממדים	קריטריונים	בתחילת הלימוד	בתהליך הלימוד	בסיום הלימוד
שליטה בחומר	תהליך הפקת פרויקט מוזיקה	הכרות ולימוד	חשיפה לפרויקטים	ידע והפנמה בפרזנטציה
	גלי קול, האוזן האנושית	לימוד העקרונות	הדגמות תלמידים	שליטה בחומר פרזנטציה
	אקוסטיקה	הכרת התחום	התנסות ולימוד בסיסי	יכולת להרצות על יסודות האקוסטיקה
	מיקרופונים, כבלים, מחברים ומגברים	הכרות עם הכלים השונים	התנסות	הפגנת ידע תיאורטי על שימוש בכלים
	רמקולים	הכרות ולימוד	התנסות ברמקולים שונים	ידע תיאורטי על שימוש ברמקולים
	שולחנות בקרה, איקוולייזרים	לימוד התחום	התנסות בעבודה עם מיקסרים איקוולייזרים	ידע תיאורטי בעבודה עם מיקסרים איקוולייזרים
	מכשירי עיבוד צליל דינאמיים	לימוד התחום	התנסות עם מעבדי צליל	ידע תיאורטי על מעבדי צליל ושימושיהם
	הקלטה ועריכה דיגיטלית	לימוד התחום	התנסות בהקלטה ועריכה דיגיטלית	ידע תיאורטי בהקלטה ועריכה דיגיטלית
יישום מעשי	עבודה בזוגות	התנסות	הצגת עבודות ראשוניות	סיכום משימה בזוגות

עבודה כיתתית	התנסות	עבודה מול הכיתה עם תיקונים	יישום העקרונות הנלמדים
סיכום בכתב של השנה	עבודת סיכום לתיקוני עמיתים	עבודת סיכום לתיקוני מורה	עבודת סיכום להגשה עם הערכה עצמית ומשוב
הגשת עבודה מסכמת על הנושאים הרשומים בתכנית בקבוצה	עבודת סיכום לתיקוני עמיתים	עבודת סיכום לתיקוני מורה	עבודה תיאורטית מסכמת
פרזנטציה מסכמת על נושאי המקצוע הרשומים בתכנית	פרזנטציה ראשונית	פרזנטציה שנייה	פרזנטציה מסכמת

כיתה י"א 2 ש"ש סאונד והפקה

כאמור בכיתה י"א, יתנסו התלמידים בפרויקטים בזוגות וקבוצות. הפרויקטים יהיו בנושאים שנלמדו בכיתה י" לפי סדר הלימוד. כל נושא שנלמד תיאורטית בכיתה י", יקבל פרויקט קבוצתי או זוגי בכיתה י"א.

נושא תורת הסאונד הצד המעשי	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד - ספר תולדות המוזיקה	מעקב והערכה
חלוקה לזוגות וקבלת פרויקטים מעשיים בנושאים שנלמדו תיאורטית בכיתה י"	2	חלוקת תפקידים בכל צוות	סביבת הקלטה, מיקרופונים, חלל, ציוד הקלטה, מדיה	הערכות להפקה עבודה מעשית	אמנות הרעש – המדריך להקלטה אנלוגית ודיגיטלית	שיחות הערכה והערכה עצמית
הכנת הצוות לעבודה והקלטת "גיד"י	2	התלמיד יכיר את השלבים השונים בהקלטת מוזיקה	Guide rhythm section overdubs מיקס מסטרינג	עבודה בזוגות בכיתה המשך עבודה כעבודת בית	אמנות הרעש , וידאו, אינטרנט	שיחות הערכה והערכה עצמית

גלי קול, האוזן האנושית ומה שביניהם (מעשית)	4	התלמיד ילמד את התנהגות גלי הקול והאוזן האנושית	תדירות, תחום היענות, כיוניות, תחום השמע ..	הכנת הרצאות בזוגות פרזנטציות	אמנות הרעש –עמ' 70	רישום ביומן התלמיד
אקוסטיקה (מעשית)	4	התלמיד ילמד את גלי הקול הדהוד ואיטום חדר	גלי קול, אקוסטיקה, פסיכו אקוסטיקה	הכנת הרצאות בזוגות על הנושא	אמנות הרעש –עמ' 102	
עבודה בזוגות על הפרויקטים	4	התלמיד יערוך לימוד ראשוני של הקלטה	הקלטה של שירה וגיטרה	הקלטות "בזק" בתחנות עבודה		רישום ביומן תלמיד
נושא הצד הטכני	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה
מיקרופונים (עבודה מעשית)	6	התלמיד ילמד ויתנסה במאפייני וסוגי המיקרופונים	מרקם קליטה, כיווני, עימוד, טכניקות..	פרויקט כיתתי הקלטה משותפת הצבת מיקרופונים	אמנות הרעש –עמ' 124	רישום ביומן תלמיד
כבלים מחברים ומגברים (עבודה מעשית)	6	התלמיד ילמד את השימוש בכבלים התאמת רמקולים	XLR/CA RCannon Pre Amp Power Amp Gain	המשך הפרויקט הכיתתי משימות בתפקידים שונים	אמנות הרעש – עמ' 189	שיחות הערכה והערכה עצמית
רמקולים (עבודה מעשית)	6	התלמיד ילמד את השימוש ברמקולים	Doom Tweete Cross Over	המשך הפרויקט הכיתתי	אמנות הרעש עמ' 230	רישום ביומן תלמיד
סיכום נושאים	4	התלמיד יערוך סיכום של מיקרופונים, כבלים מחברים ומגברים ורמקולים	המושגים שבפרוט השיעורים	עבודת סיכום הפרויקט הכיתתי ועבודת הזוגות	סיכום מתוך הפרויקטים והסתמכות על הספר אמנות הרעש	שיחות הערכה והערכה עצמית
שולחנות בקרה (עבודה מעשית)	4	התלמיד ילמד את תפקידי שולחן הבקרה	ערוץ, סיכום ערוצים, כניסות יציאות ...	יציאה לאולפן מקצועי עם שולחן גדול	אמנות הרעש עמ' 258	רישום ביומן תלמיד
איכוולייזרים (עבודה מעשית)	4	התלמיד ילמד את השימוש באיכוולייזר	פילטרים, סוגי האיכוולייזרים, רעש לבן, HUM	עבודה בזוגות עם קומפרסורים	אמנות הרעש עמ' 296	שיחות הערכה והערכה עצמית

		על חומר מוקלט				
רישום ביומן תלמיד	אמנות הרעש עמ' 432	עבודה בזוגות על חומר מוקלט	Attack Ratio Bypass Hard Knee	התלמיד יערוך הכרות עם מכשירי העיבוד הדינמיים	4	מכשירי עיבוד צליל דינאמיים (עבודה מעשית)
רישום ביומן תלמיד	אומנות הרעש עמ' 464	עבודה בזוגות על חומר מוקלט, שימוש בMIDI	תדר דגימה, ממירים, כרטיס קול, גיבויים, אוטומציה Export Bounce Render	התלמיד ילמד את השימוש במחשב ותכנות להקלטה	6	הקלטה ועריכה דיגיטלית (עבודה מעשית)
עבודת סיכום לפי יומני תלמיד מחוון הערכה עצמית והערכת עמיתים	סיכום מתוך הפרויקטים והסתמכות על הספר אומנות הרעש	עבודת סיכום על עריכה, מעבדי הצליל האיקוולייזרים	כל המושגים שנלמדו	התלמיד יחזור על החומר ויתנסה התנסות שניה	4 סה"כ 60 שעות	סיכום העבודה המעשית בזוגות וקבוצות

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

כיתה י"א

ממדים	קריטריונים	בתחילת הלימוד	בתהליך הלימוד	בסיום הלימוד
שליטה בחומר	תהליך הפקת פרויקט מוזיקה התארגנות לפרויקטים	הכנה והתארגנות	ניתוח ההתארגנות	סיכום ההתארגנות
	גלי קול, האוזן האנושית	יישום מעשי של העקרונות	הדגמות מעשיות	פרזנטציה מעשית
	אקוסטיקה	לימוד מעשי	הכנת פרזנטציות	פרזנטציה ביסודות האקוסטיקה

סיכום בזוגות של ההתנסות כולל הדגמות	התנסות בהקלטות	עבודה מעשית בזוגות	מיקרופונים, כבלים, מחברים ומגברים	
פרזנטציה על רמקולים	הכנת פרזנטציה עם דוגמאות	מחקר והתנסות מעשית	רמקולים	
סיכום עבודה עם מיקסר באיקוולייזר	התנסות מעשית עם מיקסר באיקוולייזר	התנסות ולימוד מעשי	שולחנות בקרה, איקוולייזרים	
סיכום עבודה עם מעבדי צליל דינמיים	הכנת פרזנטציה על מעבדי צליל דינמיים	עבודה מעשית עם מעבדי צליל דינמיים	מכשירי עיבוד צליל דינמיים	
סיכום ההקלטה והעריכה הדיגיטלית	תיעוד ההקלטה והעריכה הדיגיטלית	התנסות מעשית	הקלטה ועריכה דיגיטלית	
סיכום משימה בזוגות כולל השמעות	הצגת עבודות ראשוניות	התנסות	עבודה בזוגות	יישום מעשי
יישום העקרונות הנלמדים	עבודה מול הכיתה עם תיקונים	התנסות	עבודה כיתתית	
עבודת סיכום להגשה עם הערכה עצמית ומשוב	עבודת סיכום לתיקוני מורה	עבודת סיכום לתיקוני עמיתים	סיכום בכתב של השנה	סיכומים ועבודות
עבודות מסכמות להגשה	עבודות מסכמות לתיקוני מורה	עבודות מסכמות לתיקוני עמיתים	הגשת עבודת סיכום שנתית בזוגות	
עבודה מסכמת	עבודת אמצע שנה	עבודה ראשונית	עבודה מסכמת שנתית אישית	

כיתה י"ב 2 ש"ש סאונד והפקה

נושא הפקה והקלטה פרויקט	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד-ספר תולדות המוזיקה	דרכי הערכה ומשקל
הגדרת הפרויקטים	4	התלמיד יתרגל התארגנות להפקה	סביבת הקלטה, מיקרופונים, חלל, ציוד הקלטה, מדיה	הערכות להפקה עבודה מעשית בחירת צוות לפרויקט, שיר מבצעים מטרות	אמנות הרעש – המדריך להקלטה אנלוגית ודיגיטלית עמ 42	
הכנת הצוות לעבודה והקלטת "גייד"	2	התלמיד יתרגל את השלבים השונים בהקלטת מוזיקה	Guide rhythm section overdubs מסטרינג		אמנות הרעש עמ 47	
שמיעת הגיידים והערות לשיפור	4	התלמיד ילמד מניסיונם של כל המקליטים	הקלטת גייד, קליק "אובר דאב"...	האזנה לגיידים שהוכנו	אמנות הרעש עמ 47	רישום ביומן התלמיד
עבודה על הקלטת כלי ההקשה - תופים	4	התלמיד יתרגל הקלטת תופים מעשית	אקוסטיקה, הצבת מיקרופונים והנחיות לנגנים	עבודה מעשית באולפן	אמנות הרעש עמ 51	
הקלטות בס	4	התלמיד יתרגל הקלטת בס	בס באולפן	הקלטה מעשית של בס (אחד מהפרויקטים)		רישום ביומן התלמיד
סיכום הקלטות בס תופים	2	התלמיד יסכם את ההקלטות בבס ותופים	בס תופים	האזנה להקלטות שנעשו עד כאן		
נושא הקלטות גיטרות	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה

קלידים וכלים נוספים						
הקלטת גיטרות	4	התלמיד יתרגל הקלטת גיטרות	מגבר בחדר, מכשירים מדמי מגברים דיירקט	הקלטה בפועל של תפקידי הגיטרה	אמנות הרעש עמ' 51 - 57	שיחות הערכה
הקלטת קלידים	4	התלמיד יתרגל הקלטת קלידים	סינטיסייזרים, פסנתר עומד פסנתר כנף	הקלטה בפועל של אחד הפרויקטים	אמנות הרעש עמ' 53-57	רישום ביומן התלמיד
הכנה להקלטת קולות	2	התלמיד יתרגל את השימוש ברמקולים	Doom Tweete Cross Over Horn	המשך הפרויקט הכיתתי	אמנות הרעש עמ' 58, 124-185	
סיכום נושאים	4	התלמיד יסכם את הקלטת הכלים	הערכות להקלטת קולות	השמעה של הפרויקטים	אמנות הרעש עמ' 42-185	רישום ביומן התלמיד
הקלטת קולות	6	התלמיד יתרגל הקלטת קולות	שירה מרכזית וקולות ליווי	הקלטת קולות לאחד הפרויקטים	אמנות הרעש עמ' 124-185	
הכנה למיקס	2	התלמיד יתרגל ההכנות למיקס	פילטרים, סוגי האיכוולייזרים, רעש לבן, HUM	פרונטלי הכנה לכל הפרויקטים למיקס	אמנות הרעש עמ' 568	רישום ביומן תלמיד שיחת הערכה
מיקס	6	התלמיד יתרגל את תהליך המיקס	מיקס, איקוולייזר, פאנינג, קומפרסורים, השוואה ברמקולים שונים	עבודת מיקס פרונטלית	אמנות הרעש עמ' 568	
עריכה דיגיטלית	2	התלמיד יתרגל את השימוש במחשב תכנות לעריכה	ממירים, כרטיס קול, אוטומציה Export Bounce Render	עבודה על החומר המוקלט, לקראת מסטרינג	אומנות הרעש עמ' 464	שיחות הערכה והערכה עצמית

מסטרינג	4	התלמיד יתרגל את תהליך המסטרינג	השוואה למוזיקה בז'אנר, קומפרסיה	עבודת מסטרינג על אחד הפרויקטים	אומנות הרעש עמ' 580	רישום ביומן התלמיד
סיכום	6 סה"כ 60 שעות	התלמיד יחזור על החומר דרך הפרויקטים ויסכם את כל החומר הנלמד	כל המושגים שנלמדו	האזנה לתוצאות וסיכום עבודות. הערכה של כל תלמידי הכיתה כתיבת ביקורת אישית על הפרויקטים	אומנות הרעש סיכום מכל הספר	סיכום לפי יומן תלמיד קריטריונים הערכה עצמית והערכת עמיתים

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

כיתה י"ב

ממדים	קריטריונים	בתחילת הלימוד	במהלך הלימוד	בסיום הלימוד
פרויקט י"ב	תהליך הפקת פרויקט מוזיקה התארגנות לפרויקטים	הכנה והתארגנות	הערכת ההתארגנות	סיכום ההתארגנות
	ארגון הצוות	יישום העקרונות	הדגמות עמיתים	פרזנטציה מעשית
	בחירת צורת הקלטה	בחירה וחלוקה	תפקידים ואחריות	עבודת צוות טובה
	שימוש בכלי הקלטה : מיקרופונים, כבלים מחברים ומגברים	עבודה מעשית	הקלטות עצמיות באולפן	דו"ח סיכום השימוש בכלים הקלטה
	תהליכי אוברדאב	הקלטות על חומר מוקלט	התמחות בטכניקות	סיכום עבודת האוברדאב

סיכום הקלטות הכלים והקולות	הקלטת תופים גיטרות בס קלידים וקולות	הכנות להקלטות הכלים	הקלטת הכלים השונים ושירה	
סיכום עבודה עם מעבדי צליל דינמיים הקלטה	יישום כל הנלמד על עבודה עם מעבדים	עבודה מעשית עם מעבדי צליל דינמיים	שימוש במכשירי עיבוד צליל דינמיים	
תיקוני מורה	תיקוני עמיתים	התנסות מעשית	מיקס סופי	
סיכום משימה בזוגות	הצגת עבודות ראשוניות	התנסות	שאלון סיכום סאונד והפקה	ידע תיאורטי
הגשה סופית ביצוע לכיתות הצעירות	תיקוני מורה	הגשה ראשונה תיקוני עמיתים	פרזנטציות לכיתות צעירות (ז, ח, ט)	
עבודת סיכום להגשה עם הערכה עצמית ומשוב	עבודת סיכום לתיקוני מורה	עבודת סיכום לתיקוני עמיתים	סיכום בכתב של השנה ושל לימודי סאונד והפקה בשלוש השנים	סיכומים ועבודות
הגשת "חשבון" הפרויקטים	סיכום הפרויקטים שנעשו	פרויקטים "חופשיים" באולפן PA	פרויקטים נוספים	
דיסק סיכום עבודות סאונד והפקה	עריכה	איסוף כל החומר שנעשה על ידי התלמיד	עריכת דיסק אישי	

3.6 תולדות המוזיקה

התכנית נערכה על ידי רכז המגמה, **אמיר בן אלון** וכוללת את התכניות שפיתחו **צחי בן משה** בתחום תולדות הרוק, הבלוז והג'אז לכיתות י"א ו י"ב ו**אלון בדיחי** בתולדות המוזיקה המערבית לכתה י'. את תהליך הלימוד מלווים ספרי הלימוד **תולדות המוזיקה והמחר לעולם אינו יודע** של ארי קטורזה ו **"תולדות הג'אז במאה ה-20"** של דן כהן. ספרי הלימוד מאושרים על ידי הפיקוח על המוזיקה במשרד החינוך. עוזרים נוספים כגון אוסף גדול של סרטי וידאו, אלבומי רוק, בלוז וג'אז בדיסקים ובעיקר מקורות באינטרנט. הלימוד נעשה בזיקה למתרחש בהרכבי הביצוע ובהתייחסות לנלמד בשיעורי תורת המוזיקה ופיתוח שמיעה, סאונד והפקה, אלתור ושירת מגמה.

כיתה י' 2 ש"ש תולדות המוזיקה המערבית

נושא מבוא לתולדות המוזיקה המערבית	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד-ספר תולדות המוזיקה	דרכי הערכה ומשקלה
מושגי יסוד והגדרות	2	ברור הסיבות ללימוד היסטוריה של המוזיקה והגדרת יעדים	היסטוריה, תרבויות, חשיבות תרבותית, כלי נגינה ומעמד חברתי	פרונטלי האזנה וידאו הדגמה בפסנתר	ספר תולדות המוזיקה	
יוון	2	התלמיד ילמד את מקור התרבות המערבית והשפעותיה	פילוסופיה, פרוזה, מוזיקה, ספורט, ומשטר דמוקרטי	פרונטלי האזנה והדגמה בפסנתר	ספר תולדות המוזיקה	
מוזיקה גרגוריאנית	2	התלמיד ילמד את תחילת המוזיקה המערבית.		פרונטלי האזנה רישום התרשמות מהאזנה	ספר תולדות המוזיקה האזנה בדיסק ובאינטרנט	
מודוסים	2	התלמיד ילמד את הרעיון המודאלי	המודוסים	פרונטלי האזנה הדגמה בפסנתר	ספר תולדות המוזיקה דיסק האזנה	רישום ביומן תלמיד
נושא ימי הביניים	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה ומשקלה

רבי - קוליות בשירת ימי הביניים	2	התלמיד יערוך הכרות עם המוזיקה של ימי הביניים	רב - קוליות ראשונית לאונין ופרוטין	פרונטלי האזנה	ספר תולדות המוזיקה דיסק האזנה אינטרנט/ דיסק	שיחות הערכה והערכה עצמית
עבודה מסכמת ניתוח לאחר האזנה	4	התלמיד יבצע אנליזה של קטע מוסיקלי		עבודה אישית האזנה	דיסק האזנה	רישום ביומן תלמיד
נושא ראשית המוזיקה החילונית	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה ומשקלה
המדריגלים	2	התלמיד ילמד את מאפייני הסגנון וישווה למוזיקה הדתית	גזאלדו	פרונטלי האזנה	ספר תולדות המוזיקה דיסק האזנה	
פלסטרינה	2	התלמיד ילמד על התפתחות הרב קוליות	צורת המיסה קונטרפונקט	האזנה ניתוח קטע	דיסק האזנה אינטרנט	רישום ביומן תלמיד
נושא הבארוק	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי למידה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה ומשקלה
הברוק	2	התלמיד יערוך הכרות עם תקופת הבארוק תחיית המוזיקה הכלית	ויולדי-אבי הקונצ'רטו י.ס. באך - אבי הפוליפוניה הכלית - הפסנתר המושווה הקנטטה	האזנה וידאו הדגמה בפסנתר	דיסק האזנה וספר תולדות אינטרנט	
שעור מסכם ועבודה מסכמת	4	התלמיד יסכם את תקופת הבארוק		עבודה מסכמת בכיתה	ספר תולדות המוזיקה דיסק האזנה	סיכום לפי יומן תלמיד קריטריונים והערכה עצמית.
נושא התקופה הקלאסית	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הערכה ומשקלה

	ספר תולדות המוזיקה דיסקים אינטרנט	פרונטלי האזנה וידאו הדגמה בפסנתר	צורת הסונטה סימפוניה	התלמיד יערוך הכרות כללית עם התקופה הקלאסית	2	התקופה הקלאסית
שיחות הערכה והערכה עצמית	ספר תולדות המוזיקה דיסקים אינטרנט	פרונטלי האזנה וניתוח הדגמות בפסנתר	בטהובן	התלמיד ילמד על המעבר מקלסיקה לרומנטיקה	4	בטהובן
רישום ביומן התלמיד	ספר תולדות המוזיקה, אינטרנט	עבודה מסכמת בכיתה בזוגות	מאפייני הסגנון וייחודו	התלמיד יערוך סיכום של התקופה הקלאסית	4	עבודה מסכמת
	<i>ביבליוגרפיה לתלמיד</i>	<i>דרכי הוראה</i>	<i>מושגים מרכזיים</i>	<i>מטרות פרטניות לביצוע</i>	שעות	נושא התקופה הרומנטית
רישום ביומן התלמיד	ספר תולדות דיסקים להאזנה	פרונטלי וידאו האזנה הדגמה בפסנתר		התלמיד ילמד על החידושים של בטהובן	2	בטהובן – מבשר הרומנטיקה
	ספר תולדות המוזיקה דיסקים	פרונטלי האזנה	צורת הליד האמנותי	התלמיד יערוך הכרות עם התקופה הרומנטית	2	שוברט
		האזנה	מנדלסון, שופן, שוברט	התלמיד ילמד יכיר את הרפרטואר הרומנטי	2	הפסנתר הרומנטי
רישום ביומן תלמיד	ספר תולדות עמ' 13 עד 25	האזנה וידאו	שופן ליסט	התלמיד יערוך השוואה בין זרמים שונים	2	צורות מיניאטוריות מול וירטואוזיות
סיכום ורישום ביומני תלמיד שיחות משוב והערכה	ספר תולדות המוזיקה אינטרנט	עבודת סיכום בכיתה כולל האזנה	בטהובן שוברט שופן ליסט וגנר	התלמיד יערוך סיכום של החומר הנלמד	4	סיכום התקופה הרומנטית

נושא מודרניזם המאה ה-20	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
אימפרסיוניזם	4	התלמיד יערוך הכרות עם האימפרסיוניזם	דביוסי, ראול	פרונטלי ידאו הדגמות בפסנתר	ספר תולדות המוזיקה דיסקים אינטרנט
המאה העשרים	4	התלמיד יערוך הכרות עם זרמים במאה ה-20	שנברג, ג'ון קייג', פנדרצקי, סטרוינסקי, שטוקהאוזן, מסיאן	האזנה והתרשמות, ניתוח והערכה	ספר תולדות המוזיקה, ווידאו, אינטרנט
סיכום	4	התלמיד יערוך סיכום קבוצתי של החומר הנלמד	המאה העשרים	עבודה קבוצתית ועבודה אישית	ספר תולדות המוזיקה אינטרנט ודיסקים
סיכום השנה	6 סה"כ 60 שעות	התלמידים יבצעו עבודות אישיות בבית וסיכום בקבוצות	תולדות המוזיקה המערבית	עבודת בית וסיכום קבוצתי	ספר תולדות המוזיקה אינטרנט ווידאו ודיסקים
סיכום לפי יומן התלמיד קריטריונים והערכה עצמית.					

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

כיתה י'

ממדים	קריטריונים	בתחילת הלימוד	בתהליך הלימוד	בסיום הלימוד
נוכחות	נוכחות	נוכחות טובה	לומד את חשיבות הנוכחות בשיעור	נוכחות מלאה דואג לנוכחות של כל הכיתה
התנהגות בשיעור	ריכוז, הקשבה והבאת הציוד	לומד את התפקוד בכיתה	מפתח את הקשב הנכון בשיעורים	מקשיב ומתעניין שותף פעיל בשיעורים

השתתפות פעילה בשיעורים	משתתף בשיעורים	לומד להיות שותף פעיל בשיעורים תורם לשיעור	פעיל תורם ויוזם בשיעורים מעלה נקודות יצירתיות
בהשתתפות בפעילות הקבוצתית	משתתף ופעיל בכיתה	לומד את התחומים בהם יוכל להנהיג את הקבוצה	מוביל את הקבוצה בעבודה קבוצתית ומשתתף פעיל בכל השיעורים
עזרה למתקשים	מתייחס טוב למתקשים	לומד את יכולתו לעזור למתקשים בכיתה	עוזר למתקשים בכיתה ובהכנת שיעורי בית ועבודות
הכנת עבודות	הגשת עבודות בזמן, תיקון והחזרה עד לקבלה.	מגיש ומקבל ותיקון עמיתים או המורה	תיקון והחזרה עד לקבלה על ידי המורה
עבודות מעמיקות המעידות על התעניינות בנושא	לומד להתארגן להכנת עבודה	מציאת העניין בנושא העבודה	הגשת עבודה אישית או קבוצתית
פרזנטציות מעניינות ומוקדות	לימוד האזנה וחקירה	לימוד הכנה נכונה של פרזנטציה אישית או קבוצתית	פרזנטציה מעניינת וממוקדת, מוכנה היטב ומספקת
הבנת החומר	הבנה היסטורית של התקופה	לימוד וחקירה של התקופה	סיכום והבנה של התקופה
הבנת הגורמים להתפתחות הסגנונית והתרבותית	הבנת ההתפתחות המוזיקלית	לימוד וחקירת הגורמים להתפתחות הסגנונית/תרבותית	סיכום הגורמים להתפתחות התקופתית
ניתוח מוזיקלי של התקופות והשוני ביניהן	לימוד הניתוח המוזיקלי	הבנת הפרוק לגורמים והתנסות	יכולת לנתח מההיבט המוזיקלי
הכנת פרזנטציה על מלחין מהתקופה לתלמידים צעירים (פרטים בעמ' 65 בנספח 6 פרזנטציה לכיתות צעירות)	האזנה וקריאה על הגיבורים של תרבות התקופה	הכנה לפרזנטציות על מלחין לבדיקת המורה	פרזנטציה על מלחין מהתקופה לתלמידים צעירים

עבודת סיכום להגשה עם הערכה עצמית ומשוב	סיכום שני להערכת המורה	סיכום ראשוני והערכת עמיתים	סיכום בכתב של כל החומר הנלמד כולל הערכה עצמית ומשוב	
--	------------------------	----------------------------	---	--

כיתה י"א - תולדות הבלוז, הג'אז והרוק 2 ש"ש

נושא תרבות אפרו אמריקאית	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
שירי עבודה	2	התלמיד ילמד את הגורמים להתהוות הסגנון	תרבות אפריקאית עבודת תחילת היווצרות של תרבות חדשה	פרונטלי האזנה ניתוח	ספר המחר לעולם אינו יודע דיסקים להאזנה אינטרנט
בלוז	4	התלמיד ילמד את התהוות הבלוז	מולדיה אפריקנית הרמוניה אירופאית רוברט ג'ונסון	פרונטלי האזנה אינטרנט נגינה	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ 27-36 דיסקים להאזנה אינטרנט
גוספל – ספיריטואל ובלאקפייס מינסטרלס ורגטיים	2	התלמיד ילמד את הרקע להתפתחות הז'אנרים	סגנונות ראשוניים של התרבות האמריקנית	פרונטלי האזנה וידאו הדגמה	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ 36 דיסקים אינטרנט
ניו אורלינס דיקסילנד שנות ה - 20	6	התלמיד ילמד את הסגנון ומבנה התזמורת	תזמורת לווייתן ושמות, להקת דיקסילנד סדני בשה, לואיס ארמסטרונג	האזנה פרונטלי האזנה וידאו הדגמה	דיסקים האזנה אינטרנט

	דיסקים האזנה אינטרנט	פרונטלי, האזנה, וידאו.	מאפייני נגינה והלחנה התופעה התרבותית פופ	התלמיד יערוך הכרות עם הסגנון הריקוד והתזמורת	4	סווינג – ביג בנדס שנות ה - 30
רישום ביומן התלמיד	דיסקים האזנה אינטרנט	האזנה וידאו פרונטלי	אלה פיצ'רלאד, פרנק סינטרה, בילי הולדיי, לואיס ארמסטרונג, שרה וורן.	התלמיד יערוך הכרות עם מגוון של זמרים	2	זמרי הסווינג שנות ה - 40
	דיסקים להאזנה אינטרנט	פרונטלי האזנה וידאו	בי בופ, צ'רלי פרקר, דיזי גליספי באד פאוול, מיילס דוויס	התלמיד יערוך הכרות עם התופעה והשלכותיה	4	בי בופ הג'אז כענף אמנותי חדש
רישום ביומן תלמיד		עבודה והצגתה לכיתה	כל המושגים בפרק הג'אז	התלמיד יסכם את סגנונות והתהוות הג'אז	6	סיכום הג'אז
	ביבליוגרפיה לתלמיד	דרכי הוראה	מושגים מרכזיים	מטרות פרטניות לביצוע	שעות	נושא מוזיקה פופולרית באמריקה
שיחות הערכה והערכה עצמית	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 53 דיסקים להאזנה	פרונטלי האזנה	חלקים מעובדים, צליל אמנותי	התלמיד ילמד את התהוות תעשיית המוזיקה בארה"ב	2	הקמת תעשיית המוזיקה באמריקה
	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 69 72-	פרונטלי, האזנה, אינטרנט	בלוז, בלוז חשמלי מאדי ווטרס, האולין וולף, בו דידלי	התלמיד ילמד את הסגנון והתרבות שממנה צמח הבלוז	4	בלוז עירוני חשמלי – שיקגו בלוז
רישום ביומן התלמיד	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 69 84 -	פרונטלי האזנה אינטרנט	פיל ולאונרד צ'ייס, אלן פריד, צ'ק בארי, אלביס פרסלי, ג'רי לי לואיס	התלמיד ילמד את הסגנון מרכיביו והאנשים שעשו אותו	6	הולדת הרוקנרול
	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 86 107 דיסקים להאזנה	פרונטלי האזנה וידאו	אהמט ארטגון, ג'רי וקסלרברט בכרך, פיל ספקטור ואייק טרנר	התלמיד ילמד את התקופה וההתרחשויות	2	המפיקים, טין פאן אלי והתעשייה
	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 118-128	פרונטלי, האזנה וידאו	רומנטיקה בריטית, כתיבת שירים, מהפכת הסטייל.	התלמיד ילמד את התפתחות הרוק באנגליה	4	הפלישה הבריטית

הביטלס	6	התלמיד ילמד את התפתחות תופעת הביטלס	להיט, כוכבי על, פופ, שירה בקולות, האולפן ככלי ליצירה תמלילים, פסיכדליה	האזנה פרונטלי	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 128 - 160 דיסקים להאזנה	רישום ביומן התלמיד
סיכום	6 סה"כ 60 שעות	התלמיד יסכם התפתחות מבלוז לרוק	כל המושגים לשלב זה	עבודה אישית והרצאות בכיתה	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' עד 160 דיסקים להאזנה אינטרנט	סיכום לפי יומני התלמיד מחוון והע. העמ.

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

כיתה י"א

בכיתה יא מתחילים בלימוד תולדות הג'אז, בלוז, רוק ופופ. תהליך הלימוד דומה ללימודי תולדות המוזיקה המערבית ולכן הקריטריונים להערכה הם אותם הקריטריונים כמו בלימודי תולדות המוזיקה המערבית בכיתה י'.

כיתה י"ב - תולדות הבלוז, הג'אז והרוק 2 ש"ש

נושא שנות ה - 60	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד	
בוב דילן ותחיית הפולק	4	התלמיד ילמד את מאפייני הסגנון	רוברט ג'ונסון, וודי גאטרי, אלן גינסברג, פולק רוק סימון וגרפונקל	פרונטלי האזנה	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 194 – 214 דיסקים להאזנה	
לונדון בשנות ה-60	4	התלמיד ילמד את התרבות שבאה מלונדון	לונדון, מודס, המי, הקינקס הרולינג סטונס	פרונטלי האזנה וידאו	ספר תולדות ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 162 – 192 דיסקים להאזנה	רישום ביומן תלמיד

	הצד האפל של הפסיכודליה	2	התלמיד יערוך הכרות עם הסגנון	דורז, וולווט אנדרגראונד, אסיד רוק	פרונטלי האזנה וידאו	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 194 – 214 דיסקים להאזנה
רישום ביומן תלמיד שיחת הערכה והערכה עצמית	פרוגרסיב בלוז וג'יבורי גיטרה	4	התלמיד יכיר את הסגנון	גימי הנדריקס, אריק קלפטון, בריטניה הפסיכדלית	פרונטלי האזנה וידאו	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 236 - 256 דיסקים להאזנה
	סיכום	4	התלמיד יסכם את החומר עד לשלב זה	סיכום המושגים לשלב זה	עבודה אישית והצגתה לכיתה	ספר המחר לעולם אינו יודע עד עמ' 256 דיסקים להאזנה
רישום ביומן תלמיד	סול, מוטאון הזהב השחור	2	התלמיד ילמד את ההיסטוריה של מוטאון	מוזיקת סול ריי צ'ארלס, סם קוק, גיימס בראון, ברי גורדי, הסופרימס, מארווין גיי, הטמפטישן, סטיבי וונדר.	האזנה וידאו פרונטלי	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 258 - 276 דיסקים להאזנה
שיחות הערכה והערכה עצמית	סוף שנות ה-60	4	התלמיד יכיר את התקופה והסגנונות ששלטו בה	דיוויד בואי, הגלאם רוק.	האזנה	דיסקים להאזנה
	נושא שנות ה-70	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	ביבליוגרפיה לתלמיד
רישום ביומן תלמיד	עלייתו ונפילתו של הרוק המתקדם	4	התלמיד ילמד את מאפייני הסגנון וישווה לסגנונות קודמים	פינק פלויד והצד האפל של הירח, ג'ניס, קינג קרימזון, יס, ג'טרו טול	פרונטלי האזנה	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 306 - 338 דיסקים להאזנה
	רוק כבד	2	התלמיד ילמד את התהוות הרוק הכבד ומרכיביו	לד זפלין, בלאק סאבת, ריף מטאל		ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 340 - 362 דיסקים להאזנה

מאנק לדיסקו	2	התלמיד ילמד את התגבשות הפאנק והפיכתו לדיסקו	סליי סטון, סטיבי וונדר, ג'ורג' קלינטון, הדיסקו מייקל ג'קסון	פרונטלי האזנה	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 372 – 386 דיסקים להאזנה דיסקים להאזנה	רישום ביומן תלמיד
קאנטרי רוק	2	התלמיד ילמד את מאפייני הסגנון	קרידנס קלירוטר, אולמן ברודרס, ג'וני מיטשל, ניל יאנג, קרוסבי סטילס ונאש, האיגלס	פרונטלי האזנה	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 388 - 404 דיסקים להאזנה	
פאנק ורגאיי	2	התלמיד ילמד את מאפייני שנות ה-80 במוזיקה הפופולרית	פאנק רסטפארי, רגאיי	האזנה	ספר המחר לעולם אינו יודע עמ' 406 – 420 דיסקים להאזנה	רישום ביומן תלמיד
ג'אז – הרד בופ, פרי ג'אז ג'אזרוק פיוז'ן בוסה נובה ולאטין גאז	4	התלמיד ילמד סקירה של הסגנונות ומאפייניהם	ארט בלייקי, ווין מיילס, ג'ון קולטרו, שורטר, מהווישו, סטן גאץ, צ'יק קוריאה, פאט מטיני	פרונטלי האזנה ניתוח והדגמה	וידאו, אינטרנט, דיסקים	רישום ביומן תלמיד
מוזיקת עולם ורטרו כללי	2	התלמיד ילמד סקירה של הכוונים של שנות ה-2000	מוזיקת עולם, ECM, רטרו, ניאו קלסיקה, ערבובים, פוסט מודרניות	האזנה פרונטלי	דיסקים להאזנה אינטרנט	
סיכום כללי	6 סה"כ 48 שעות שנת י"ב	התלמיד יסכם את כל החומר הנלמד בכיתה י"א וכיתה י"ב	כל המושגים מהחומר הנלמד בכיתה י"א ובכיתה י"ב	עבודה מסכמת והצגתה	ספר המחר לעולם אינו יודע, דיסקים ואינטרנט	סיכום לפי יומני תלמיד קריטריונים והערכה עצמית

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

כיתה י"ב

ממדים	קריטריונים	בתחילת הלימוד	בתהליך הלימוד	בסיום הלימוד
נוכחות	נוכחות	נוכחות טובה	מגיע תמיד	נוכחות מלאה דואג לנוכחות של כל הכיתה
התנהגות בשיעור	ריכוז, הקשבה והבאת הציוד	מרוכז בשיעור	מקשיב ומגיע עם כל הציוד	מקשיב משתתף ומגיע עם כל הציוד הדרוש
	השתתפות פעילה בשיעורים	משתתף בשיעורים	משתתף ופעיל בשיעורים	משתתף פעיל ומנהיג חיובי בכיתה
	בהשתתפות בפעילות הקבוצתית	משתתף ופעיל בכיתה	משתתף ולוקח אחריות בעבודה קבוצתית	לוקח אחריות בעבודה קבוצתית ומשתתף פעיל בכל השיעורים
הכנת עבודות	עזרה למתקשים	יחס טוב למתקשים	עוזר למתקשים בכיתה	עוזר למתקשים בכיתה ובהכנת שיעורי הבית והעבודות
	הגשת עבודות בזמן, תיקון והחזרה עד לקבלה.	הגשה ותיקון	תיקון על ידי עמיתים או המורה	תיקון והחזרה עד ל"קבלה" על ידי המורה
	עבודות מעמיקות המעידות על התעניינות בנושא	עבודה עצמאית	עבודה מושקעת	עבודה מעמיקה ומעניינת עם הקשרים מעניינים
	פרזנטציות מעניינות וממוקדות	לימוד האזנה וחקירה	הכנה נכונה של פרזנטציה אישית או קבוצתית	פרזנטציה מעניינת וממוקדת מוכנה היטב ומספקת
	הכנת קונצרט מוסבר על נושא שנלמד, לכיתות חטיבת הביניים	הכנת החומר ויכולת לנגן אותו בהרכב	הכנת הטקסט לקונצרט	הכנת הקונצרט המוסבר וביצועו
הבנת החומר	הבנה היסטורית של התקופה	הכרות עם התקופה	לימוד לעומק	סיכום והבנה של התקופה

סיכום הגורמים להתפתחות התקופתית	לימוד הגורמים להתפתחות	הבנת ההתפתחות המוזיקלית	הגורמים להתפתחות סגנונית ותרבותית
יכולת לנתח מההיבט המוזיקלי	הבנת הפרוק לגורמים	לימוד הניתוח המוזיקלי	ניתוח מוזיקלי
פרזנטציות ושיעורים לכיתות בחטיבת הביניים	הכנה לפרזנטציה לבדיקת המורה	האזנה וקריאה על הגיבורים של תרבות התקופה	יכולת לספר את הסיפור
עבודת סיכום להגשה עם הערכה עצמית ומשוב	סיכום שני להערכת המורה	סיכום ראשוני והערכת עמיתים	סיכום בכתב של כל החומר הנלמד כולל הערכה עצמית ומשוב

3.7 אלתור

שיעורי אלתור ילמדו על ידי **אמיר בן אלון**. התכנית נערכה על סמך שנים של ניסיון בשיעורי אלתור ועל סמך קורס של **דני עקיבא** באקדמיה למוסיקה ומחול ע"ש רובין בירושלים. דני עקיבא ריכז את מגמת המוזיקה בחיפה כ-30 שנה ולימד שיעורי אלתור במגמה. הוא ועמיתיו יצרו דרך מיוחדת לפיתוח היצירתיות, הפתיחות ויכולת האלתור לפי שיטה של **אנדרה היידו** ז"ל. המטרה היא לאפשר לתלמידים להיפטר ממחסומים ומדעות קדומות בנוגע לאלתור, כמו גם להשתחרר ממוסכמות הכובלות אותם לאלתור קונבנציונלי. תלמידי מגמת המוזיקה ג'אז רוק בלוז, עוסקים בתחומים המחייבים יכולות אלתור בסגנונות שונים וחופש מחשבתי ככלי להלחנה וקומפוזיציה. בכיתה י נעסוק בשבירת מחסומים ותבניות מוכרות וברכישת כלים להעשרת דרכי הביטוי. בכיתה י"א וי"ב נעסוק בסגנון האלתור ובמעבר מאלתור לקומפוזיציה והלחנה.

שיעורי האלתור הם מקום לפיתוח יכולת היצירה של התלמידים. השיעורים מפתחים יכולת להיפטר ממוסכמות, מדעות קדומות ומקלישאות ומאפשרים פתיחות יצירתית הדרושה לכל העוסק ביצירה. השיעורים עוסקים ביצירה ומיושמים דרך האלתור. תלמידים שיתקשו, יקבלו עזרה, בפגישות אישיות ובקבוצות קטנות, כדי לתגבר את נושא האלתור ובעיקר התגברות על החשיפה, הבושה ופחד קהל.

בשנה הנוכחית יתקיימו מספר מפגשים מחוץ לשעות הלימודים הרגילות שבהם יתנהל קורס מיוחד למקצוע האלתור/קומפוזיציה.

אלתור י' 2 ש"ש

נושא אלתור בסיס	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה	דרכי הערכה ומשקלה
מבוא לאלתור	2	לפתוח את האפשרויות ולהפיג חששות	אלתור חפשי	פרונטלי, תרגילי סנכרון וקצב בסיסי	שיחות הכנה הערכה והערכת עצמית
אלתור בסיסי +כלי נגינה	3	התלמיד ילמד אלתור אישי קצב ודינמיקה	PPPP FFFF	תרגילי אלתור בסיסי אישי, מנחה משובים של התלמידים	רישום ביומן תלמיד

	פרזנטציה של אלתור	קצב, דינמיקה צליל	התלמיד יבצע פרזנטציה של אלתור בסיסי אישי	3	עבודת סיכום
רישום ביומן תלמיד	תרגילי זוגות	הקשבה פעילה, הבעה מוחצנת תגובה רפלקטיבית	התלמיד ילמד אלתור בזוגות הקשבה – תגובה- הבעה	3	אלתור זוגי
שיחות הערכה והערכה עצמית	הסבר והדגמות של חשיבה דרמטית	דרמה, סיפוריות הקצנה, הדגשה	התלמיד ילמד ויתנסה באלתור עם חשיבה דרמטית	3	חשיבה דרמטית
רישום ביומן תלמיד	התנסות ביחידים בזוגות ובקבוצה של אלתור עם חשיבה דרמטית	כנ"ל	התלמיד יתנסה באלתור עם חשיבה דרמטית	3	חשיבה דרמטית מעשית
שיחות הערכה והערכה עצמית	פרזנטציה של אלתור עם חשיבה דרמטית ביחיד, בזוגות ובקבוצות	כנ"ל	התלמיד יסכם את הנושא בפרזנטציה	3	סיכום אלתור עם חשיבה דרמטית
רישום ביומן תלמיד	דרכי הוראה	מושגים מרכזיים	מטרות פרטניות לביצוע	שעות	נושא מוזיקה תכניתית
	פרונטלי וידאו האזנה והדגמה התנסות ביחידים	מוזיקה תכניתית	התלמיד ילמד הסבר והדגמה של המושג	2	מבוא למוזיקה תכניתית
רישום ביומן תלמיד	התנסות באלתור "תכניתית" תוך שימוש במושגים הנלמדים.	מוטיבים, סיפור, התרחשות, תזמור, מרקם, צבעוניות חיקוי קולות, חיקוי הטבע	התלמיד יתנסה באלתור "תכניתית"	3	אלתור בחשיבה של מוזיקה תכניתית
שיחות הערכה והערכה עצמית	פרזנטציה של אלתור "תכניתית" ביחיד בזוגות ובקבוצות	המושגים המוזכרים למעלה	התלמיד יבצע פרזנטציה של אלתור "תכניתית"	2	סיכום אלתור "תכניתית"
סיכום לפי יומני תלמיד, קריטריונים והערכה עצמית	פרזנטציה מסכמת של שיעורי האלתור במהלך השנה	המושגים שנלמדו במהלך השנה	התלמיד יבצע פרזנטציות של אלתור בהנחיות שנלמדו במשך השנה	3 סה"כ 30 שעות	סיכום כללי של שנת הלימודים

אלתור יא' 2 ש"ש

נושא חזרה אלתור בסיס	שעות	מטרות פרטניות לביצוע	מושגים מרכזיים	דרכי הוראה דרכי הערכה ומשקלה
חזרה על אלתור בסיס	2	לפתוח את האפשרויות ולהפיג חששות	אלתור חפשי	שיחות הכנה הערכה והערכה עצמית
אלתור בסיסי + כלי נגינה פיתוח	3	התלמיד יפתח אלתור אישי קצב ודינמיקה	PPPP FFFF מבנה מסגרת דמה	רישום ביומן תלמיד
עבודת סיכום	3	התלמיד יבצע פרזנטציה של אלתור אישי	קצב, דינמיקה צליל	פרזנטציה של אלתור
אלתור זוגי כלי ראשי	3	התלמיד ילמד אלתור בזוגות הקשבה – תגובה- הבעה	הקשבה פעילה, הבעה מוחצנת תגובה רפלקטיבית	רישום ביומן תלמיד
נגינה "בראש"	3	התלמיד ילמד ויתנסה בנגינה בראש בתרגילים שונים	כלי נגינה 1, 2, 3, 4	שיחות הערכה והערכה עצמית
נגינה "בראש" וכתיבה לתווים	3	התלמיד יתנסה כתיבת תווים מהדמיון	כנ"ל	רישום ביומן תלמיד

שיחות הערכה והערכה עצמית	פרזנטציה של נגינה בדימיון	כנייל	התלמיד יסכם את הנושא בפרזנטציה	3	סיכום נגינה בדמיון
רישום ביומן תלמיד	דרכי הוראה כתיבת פרטיטורה אישית	מושגים מרכזיים	מטרות פרטניות לביצוע	שעות	נושא פרטיטורה
	עבודה בזוגות – תמיכה ואימון	כתיבה לכלים שונים	התלמיד ילמד הסבר והדגמה של המושג	2	כתיבת פרטיטורות קצרות
רישום ביומן תלמיד	עבודה בזוגות	משימות כתיבה קצרות	התלמיד יתנסה בכתיבת פרטיטורות אישיות מהדמיון	3	פרטיטורות מכוונות
שיחות הערכה והערכה עצמית	הצגת פרטיטורות אישיות	ארגון הדף	התלמיד יכתוב פרטיטורה ייצוגית	2	סיכום פרטיטורה אישית
סיכום לפי יומני תלמיד, קריטריונים והערכה עצמית	פרזנטציה מסכמת של שיעורי האלתור במהלך השנה	קהל, במה, נוכחות ביטחון, חופש שחרור, תרגום לתווים, עיבוד	התלמיד יבצע פרזנטציות של אלתור בהנחיות שנלמדו במשך השנה בהופעה	3 סה"כ 30 שעות	סיכום כללי של שנת הלימודים

אלתור יב' 2 ש"ש

דרכי הערכה ומשקלה	דרכי הוראה	מושגים מרכזיים	מטרות פרטניות לביצוע	שעות	נושא חזרה על חומר של שנה 1
שיחות הערכה והערכה עצמית	הכנה והצגת אלתורים עם קומפוזיציה מוכנה	כל המושגים משנה 1	התלמיד ילמד חזרה על החומר ולקביעת סטנדרט למופעי אלתור	2	חזרה עם כלי נגינה על כל החומר של שנה 1 כולל קומפוזיציה חצי מוכנה

	פרונטלי הדגמה והתנסות	סגנונות מוזיקליים ואפיונם	התלמיד ילמד הסבר והדגמה של סגנון האלתור	2	סגנון האלתור
רישום ביומן תלמיד	התנסות באלתור בסגנונות שונים	מאפייני סגנון - כלים, מקצב, תפקידים מבנה, מסורת, פרייזינג,	התלמיד יבצע אלתור בסגנונות שונים	3	אלתור מסוגן
שיחות הערכה	פרזנטציה של אלתור מסוגן	אלתור כנושא למופע	התלמיד יבצע פרזנטציה של אלתור מסוגן	2	סיכום אלתור מסוגן
	מופע אלתור ראשון עם קהל		התלמיד יכין מופע באלתור מסוגן	2	מופע אלתור ראשון
רישום ביומן תלמיד	פרונטלי הצגת הנושא גם על ידי התלמידים	הלחנה, קומפוזיציה, עיבוד	התלמיד יערוך השוואה בין המושגים השונים	2	הלחנה קומפוזיציה ועיבוד
שיחות הערכה והערכה עצמית	פרונטלי תרגילים הסבר והתנסות	קומפוזיציה, הלחנה, אלתור, עיבוד	התלמיד ילמד את הקשר בין אלתור לקומפוזיציה	2	שימוש באלתור לצורך קומפוזיציה
רישום ביומן תלמיד	דרכי הוראה	מושגים מרכזיים	מטרות פרטניות לביצוע	שעות	נושא הלחנה וקומפוזיציה
	פרונטלי	הלחנה, קומפוזיציה ושימוש באלתור	התלמיד ילמד את הכללים ויקבל משימות	2	התנסות בהלחנה וקומפוזיציה
רישום ביומן תלמיד	תרגילי הלחנה קומפוזיציה עבודת בית	כנ"ל	התלמיד יתנסה בהלחנה, קומפוזיציה ושימוש באלתור	2	התנסות בהלחנה וקומפוזיציה
שיחות הערכה והערכה עצמית	פרזנטציה של העבודות בהלחנה קומפוזיציה ואלתור	כנ"ל	התלמיד ייסכם את ההתנסות בהלחנה וקומפוזיציה	2	סיכום הלחנה וקומפוזיציה
רישום ביומן תלמיד	פרונטלי הצגת הנושא גם על ידי תלמידים	משקל, מבנה, תוכן הדגשות, ניגודיות	התלמיד ילמד את נושא הלחנת השירים	2	מבוא להלחנת שירים

שירים מולחנים	3	התלמיד יחזק את היכולת לכתוב מנגינה למילים	כנ"ל	הצגת השירים המולחנים ומשובים	
סיכום שיעורי אלתור	3 סה"כ 30 שעות	התלמיד יסכם את כל החומר בשנתיים של למוד אלתור	כל המושגים של שיעורי האלתור.	הכנת עבודות באלתור והרצאות על הנושאים שנלמדו	סיכום לפי יומני תלמיד מחוון ומשוב

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים

כיתה י' י"א י"ב (משותף)

ממדים	קריטריונים	בתחילת הלימוד	בתהליך הלימוד	בסיום הלימוד
נוכחות	נוכחות	נוכחות טובה	מבין את חשיבות הנוכחות הרציפה	נוכחות מלאה דואג לנוכחות של כל הכיתה
התנהגות בשיעור	ריכוז, הקשבה והבאת הציוד	מרוכז בשיעור	לומד להיות קהל למאלתר הנוכחי	מקשיב משתתף ומגיע עם כל הציוד הדרוש מתפקד כקהל תומך
	השתתפות פעילה בשיעורים	משתתף בשיעורים	לומד להיות אקטיבי בשיעורים	משתתף פעיל ומנהיג חיובי בכיתה
	השתתפות בפעילות הקבוצתית	משתתף ופעיל בכיתה	לומד לקחת אחריות בעבודה קבוצתית בתחום החזק	מנהיג את הקבוצה בעבודה קבוצתית ומשתתף פעיל בכל השיעורים
	נענה לאתגרים מתגבר על מחסומים	נענה לאתגרים	מתרגל מצבים חדשים	נהנה מהתנסויות ומהבלתי ידוע והלא מוכר
	עזרה למתקשים	יחס טוב למתקשים	לומד לעזור למתקשים בכיתה ולפרגן	עוזר למתקשים בכיתה וחובר אליהם באלתור ובהכנת עבודות
תפקוד בפרזנטציות	הכנות לפרזנטציה הכנות בנגינה על כלי הנגינה הראשי	מכין חומר ורעיונות לפרזנטציה	לומד לקחת חלק בהכנת הפרזנטציה	לוקח אחריות על הכנת הפרזנטציה סיכום בקבוצה
	הופעה בפרזנטציה. בנגינה על כלי נגינה ראשי	מגיע לפרזנטציה ומשתתף	מסתגל וצובר ביטחון	יוצר ומתקשר בפרזנטציות

פרזנטציה מעניינת וממוקדת מוכנה היטב ומספקת תובנות לקראת הכנת מופע אלתור	לומד הכנה נכונה של פרזנטציה אישית או קבוצתית	לימוד האזנה וחקירה	פרזנטציות מעניינות וממוקדות	
הופעת אלתור ראשונה סיכום בכתב	הכנה קבוצתית להופעה	הכנה אישית להופעה	הופעת אלתור ראשונה	
סיכום בכתב של הופעה מסכמת	הופעה מסכמת	הכנה להופעה מסכמת	הופעת אלתור מסכמת	
הרגשה של יכולת הבעה באלתור בכלי ראשי	התנסות והסתגלות לימוד האפשרויות והשחרור הדרוש	אלתור בכלי הראשי	הבעה באלתור	התקדמות בהבעה
הרגשה של שחרור מהצורך להישען על קלישאות באלתור בכלי הראשי	זיהוי קלישאות ודעות קדומות	ויתור על דעות קדומות וקלישאות בכלי ראשי	יכולת להימנע מקלישאות ודעה קדומה, פתיחות ואפשרות לחידושים	
בולטות ונוכחות מול קהל, ריכוז תשומת הלב דרך הכלי הראשי	פיתוח הרגשת נוחות מול קהל	שחרור מפחד קהל	הרגשת נוכחות במה	
פרזנטציות לקהל מזדמן בכלי הראשי	פיתוח היכולת לספר בצלילים	התנסות בלספר סיפור בנגינה	יכולת לספר סיפור במוזיקה	
עבודת סיכום להגשה עם הערכה עצמית ומשוב	התנסות בכתיבה חווייתית	הכנה לכתיבה חווייתית	סיכום בכתב של חוויית שיעורי האלתור, כולל הערכה עצמית ומשוב	

הסעיפים הבאים הינם בגדר שעורי העשרה

1. **מפגשים עם אמנים וסדנאות אמן** : מפגשים ושיחות עם מוזיקאים וסדנאות אמן.
2. **כיתות אמן עם מורי המגמה** : מפגשים עם מורי המגמה סביב נושא מקצועי בחיי מוזיקאי
3. **אורחים מה"תעשייה"** : מפגשים ושיחות עם אנשי מקצוע מעולם המוזיקה.
4. **"ג'אם" מודרך** : נגינה ואלתור בקבוצה בהדרכת מורי המגמה.

4. דרכי הערכה מסכמות - משוב לתלמידי המגמה

התכנית הייחודית של הכפר הירוק בנויה על **משובים והכוונה** ללא ציוני ביניים. הבחירה שלא להשתמש במבחנים מגיעה מחוסר שביעות רצון מהשיטה המסתמכת על מבחנים. המבחן מאלץ את התלמידים להתכונן אליו וללמוד כדי לעבור אותו או להצטיין בו והוא אינו כלי מספק לשקף את ידיעותיו ויכולתו של התלמיד. גם המוטיבציה שהמבחנים מייצרים אינה מספקת. כשלומדים לשם ידע ויכולת, תשומת הלב מתרכזת בעיסוק בנושא הנלמד. כשתהליך הלמידה נעשה מתוך עניין ומוטיבציה פנימית, הלימוד מעמיק הרבה יותר ותהליך ההטמעה שלו הוא פרמננטי.

תפקיד המורה הוא לייצר מוטיבציה עצמית אצל התלמיד ולהקנות לו כלים ללמוד את החומר בדרכו. המוטיבציה ללימוד באה מתוך התמודדות עם המקצוע ומתוך יכולת להיעזר בידע הנרכש, להשגת מטרות מעשיות. חשוב לתת לתלמידים בחירה בדרך הלימוד ובהתמקדות בתחומי עניין ספציפיים. חשוב גם לתת מקום לביטוי עצמי של התלמידים בעבודה המעשית ולאפשר שיתופי פעולה בלימוד בקבוצות, בזוגות, וביחידים.

אחד התפקידים החשובים של המורה הוא "לראות" את התלמיד וזאת על ידי מספר פעולות ממוסדות שדרכם "רואה" המורה את התלמיד:

1. ניהול יומן תלמיד - מעקב צמוד אחר תהליך הלמידה של כל תלמיד.
2. שיחות משוב - מפגש קבוע פעמיים בשנה עם כל תלמיד להערכה עצמית וברור מצבו.
3. בדיקת עבודות במסגרת אישית וקבוצתית - עבודות הן כלי מרכזי בלימוד החומר.
4. פרזנטציות - חלק מהעבודות יוגשו כפרזנטציה, מול הכיתה.
5. החלטה על צורך ב"תגבור" או ליווי אישי שיינתן על ידי אחד המורים, כדי לקדם תלמיד.

הדרך הזאת מייצרת תלמידים בעלי שמחת יצירה, סקרנות, מוטיבציה פנימית והזדהות עם מה שהם עושים. יש הרבה יותר שיתוף פעולה עם עמיתים ועם המורים. מעורבות גבוהה ביצירת תכנית הלימודים ורמה גבוהה של מודעות עצמית לגבי מצב הידע והיכולת שלהם.

לשם עבודה בצורה הזאת, יש צורך בקריטריונים מפורטים, הקובעים מה נדרש, ובאיזו רמה ויכולת צריכים התלמידים להיות, בסיכום הלימודים. הקריטריונים הם גם למורים וגם לתלמידים. התכנית לוותה ב **טבלאות "קריטריונים לידע ויכולת נדרשים"** שהותאמו למקצוע ולמורה המלמד. הקריטריונים אינם אחידים ומשתנים בהתאם למקצוע, למורה המלמד ולאופן שבו נכון לכוון את הלימוד. בחלק מהקריטריונים יש עיסוק בחומר עצמו ובחלקם הקריטריונים נוגעים לידע, להתנהגות בכיתה ולתרומה לשיעורים. המחווניים כולם בנויים על שלושה מצבים – מצב התחלתי – **תחילת הלימוד**, מצב ביניים – **במהלך הלימוד**, ומצב סופי שהוא גם המטרה –

בסוף הלימוד. שלושת המצבים מתארים ומסבירים, את היישום של הקריטריונים המופיעים מולם. מכאן שהמחונן הוא הוליסטי ואינו עוסק בצבירת נקודות ומתן ציונים. יש מצב סופי שאליו חותרים וכל התלמידים אמורים להגיע אליו ולהשיג אותו.

בתוך המחוננים מופיעה לא פעם בדיקה עצמית ומשוב עמיתים. יש חשיבות גדולה לשיתוף התלמידים במתן המשוב. המושג רפלקציה עולה הרבה בהקשר של המחוננים ולא פעם נדרשים התלמידים להתייחסות עצמית ולבדיקת מצבם, יכולתם והישגיהם. גם **משובים כללים ושאלוני סיכום** הם חלק חשוב בתכנית וקיימים בכל הרמות.

ציוני בגרות

בסופו של התהליך המתואר בשיטת הלימוד המובאת בתכנית הייחודית ללימוד מוזיקה 5 יחידות בבית הספר השש שנתי של הכפר הירוק, התלמידים זקוקים **לציון בגרות במוזיקה**. לכן מוצעת שיטה לחישוב ציון הבגרות, מבלי שהציון יפגע וישפיע על מהלך הלימוד. הציון נגזר מהמעקב של המורים אחר תהליך הלימוד והוא מורכב מ: ימי הערכה, בהם כל תלמיד נפגש לשיחה אישית עם כל מורה. יומן התלמיד, אותו מנהל כל מורה, המסכם את התקדמות התלמיד. העבודות והפרזנטציות שהגיש התלמיד, לאחר תיקון והחזרה עד לעמידה בדרישות. הציון נקבע מתוך בחירה של המורה בנושאים שבהם התלמיד מגיע להישגים הגבוהים ביותר, תוך שמירה על עמידה בכל הדרישות, בכל המקצועות.

ציון הבגרות יקבע לפי **10 נושאים** מתוך המקצועות הנלמדים במגמה במשך 3 שנים.
8 הנושאים שבהם הצליח התלמיד והגיע להישגים הגבוהים ביותר (מתוך 15 נושאים).
2 נושאים שהם חובה - **נוכחות והתנהגות**.

15 הנושאים לבחירה הם:

תולדות – 1. תולדות כללי 2. תולדות הג'אז, בלוז, רוק ופופ 3. קונצרט מוסבר.
מתוכם שני נושאים לבחירה

תורת המוזיקה – 4. סולפז' 5. זיהוי והכתבות 6. קצב 7. תאוריה 8. הרמוניה 9. הרמוניה ג'אז.
מתוכם שלושה נושאים לבחירה

יצירה הפקה הופעה והקלטה – 10. נגינה בהופעות 11. יוזמה וארגון 12. אלתור 12. הקלטת סיכום סאונד 13. "חשבון" פרויקטים 14. תורת הצליל 15. פרויקט גמר. **מתוכם שלושה נושאים לבחירה**.

בכל נושא אפשר לצבור עד 10% וביחד יש 100%. הציון לכל נושא ניתן על ידי המורה המקצועי על סמך - יומן התלמיד, שיחות הערכה, בדיקת עבודות ופרזנטציות של התלמיד.

8 מהנושאים המוזכרים בתוספת נוכחות והתנהגות מהווים 100% מציון הבגרות.

הציון אינו מחליף עמידה במשימות וידיעת החומר בכל המקצועות והנושאים.
הציון אינו חלק מהתהליך.

הציון ניתן כדי לאפשר לתלמידים לקבל ציון בגרות במוזיקה,
ציון המשקף את יכולותיהם .

5. נספחים

נספח 1 – הופעות

במוקד הפעילות של מגמת המוזיקה בכפר הירוק עומדות ההופעות. במשך השנים פיתחנו מאוד את התחום הזה מתוך אמונה שבסופו של דבר כל מי שמתעסק במוזיקה, נגינה ושירה, מופיע מול קהל. כדי להרגיש נוח מול קהל ועל במה, צריך פשוט "לחיות" על הבמה וכמה שיותר, יותר טוב. לכן ניסינו ליצור מצב שבו כל תלמיד זוכה להרבה שעות במה. מול הקהל, התלמידים מעצבים את עצמם כאמנים מופיעים. הנהגנו הופעות בפורמטים שונים, על במות בגדלים שונים וקהל מסוגים שונים. דאגנו גם ליצור מסורת ושמות שייצגו את ההופעות השונות. בשנת 2013 הגענו לשיא עצום של הופעות, מכל הגדלים והסוגים. כדי למסד את ההופעות השונות הכנתי רשימה של הופעות ואירועים.

ההופעות הקבועות במהלך השנה:

1. **תכנית 7** (מקור השם מתכנית 10 של הפנימייה. מופע תאטרון שנערך בימי שישי כשכולם נשארים בפנימייה. המופע נערך אחרי קבלת שבת בשעה עשר ומכאן שמו. כשהתחלנו את ההופעות הקבועות התחברנו למסורת וקראנו להופעות תכנית 8 מכיוון שהתחלנו את המופע ב20:00. – מופע קטן(ב19:00), עד 20 איש בקהל, 5-6 סולנים (בכלי נגינה או בשירה) עם ליווי מינימלי (פסנתר או גיטרה), שיר אחד, בכיתה ללא במה מוגבהת.
2. **תכנית 8** – מופע בינוני (ב20:00) כ - 60 איש בקהל, 5-7 הרכבים 2-3 שירים או קטעים כל הרכב. במה, הגברה ותאורה צבעונית.
3. **שבוע המוזיקה** (בתוך שבוע האמנויות) – מופעי כל ההרכבים, ב5 ימים, על במת אודיטוריום בית הספר. במה גדולה באולם של 300 איש, עם תאורה והגברה מקצועית. בשבוע המוזיקה מתקיימות הופעות של כל הרכבי הביצוע, מכיתה ז עד יב, בשניים - שלושה סבבים, לכל השכבות. שיר נולד בכפר – מופע שירים שנכתבו, הולחנו ומבוצע על ידי תלמידי הכפר הירוק. מופע הרכבים ייצוגיים (ויש הרבה), מופע הרכבים עצמאיים, בניהול והפקה עצמית ומופע שירי משורר נבחר, בשיתוף עם מגמת ספרות (נתן אלתרמן, תרצה אתר ועוד)
4. **במה פתוחה בחגיגת שבועות בכפר הירוק** – מופע גדול על במה פתוחה על הדשא המרכזי של הכפר הירוק ביום החג לפני המסכת המסורתית. המופע מתקיים כבר 6 שנים וכולל כ - 10 הרכבים נבחרים מכל השכבות. במה גדולה וגבוהה עם קהל עצום כ3000 איש עם הגברה של מופעי פארק.
5. **ערב מגמה** – מופע מגמת המוזיקה כנהוג בכל מגמות המוזיקה. מהשנה יופיעו רק הרכבי כיתות י"א ומופע מיוחד יהיה לתלמידי י"ב הנפרדים מהמגמה. המופע נערך באמפי ריושקה עם הגברה ותאורה כמופע מקצועי לכל דבר.

6. **מופע פרידה של תלמידי י"ב** - מופק ומאורגן על ידי התלמידים. המופע גם הוא נערך באמפי ריושקה עם הגברה ותאורה ומשמש פרזנטציה לעבודת ההרכבים שלתלמידי י"ב.
7. **קרב הלהקות** - מופע סיום להרכבי חטיבת הביניים. המופע נערך באמפי ריושקה עם הגברה גדולה וכחגיגת סיום לכל השנה. בסופו מחולקים פרסים להרכבים המצטיינים (שהרי כל הרכב מצטיין במשהו)
8. **הופעות הפסקה** – מתנהלות בכל השנה בהפסקה הגדולה (כ - 20 דקות). הרכב שמוכן להופעה של 20 דקות (3-4 שירים) מתאם הופעה. מעבירים ציוד ומקימים במה בחצר בית הספר. עם הצלצול ההרכב מתנסה בהופעה פתוחה שאמורה להביא הרבה שמחה וחיים לבית הספר.
9. מובן שהרכבים שונים מופיעים באירועים רשמיים כמו ימי הזיכרון וחגים והרכבים ייצוגיים מייצגים אותנו באירועים שונים מחוץ לבית הספר.
10. **מסע הופעות לחו"ל** – כל שנה יוצאות משלחות (אחת של הקלאסי ואחת של הג'אז רוק פופ) למסע הופעות בחו"ל, ולאחר מכן מארחים משלחות מחו"ל. גם במסגרת האירוח קיימות הזדמנויות נוספות להופעות. מלבד זאת מגיעות משלחות רבות שנשלחות על ידי משרד החוץ ומשרד החינוך לבקר בכפר הירוק, בזכות ייחודיותו של בית הספר ובזכות מגמת המוזיקה. אנחנו מופיעים בפני כ - 6 משלחות כל שנה במופע קטן ובפרזנטציה ייצוגית.
11. **פעם ראשונה** – מופע המאורגן על ידי התלמידים. כל תלמיד מנגן בכלי שהוא לא הכלי הראשי שלו בפעם הראשונה. הרעיון של התלמידים וההתרגשות גדולה.
12. **מופע במועדונים בתל אביב** והלהקות ממגמת המוזיקה מופיעים, מופע אחד בשנה נערך באחד המועדונים הגדולים כמו "תמונע" או "סאבליים" להרכבי ההורים והמורים (מורים להיסטוריה ולשון מנגנים אצלנו בהרכב).

נספח 2 - הקלטות והפקות

אולפן ההקלטות הוקם עם הקמת בית ריושקה – בניין האמנויות בכפר הירוק ב2007. במגמה לומדים סאונד והפקה בשעתיים שבועיות זה 7 שנים. רכז תחום הסאונד והפקה הוא **שלמה דשת**. איש סאונד מהשורה הראשונה בישראל. השיעורים הם הזרז לפעילות ההקלטות בכפר הירוק. תלמידים עסוקים תמיד בפרויקטים ובהקלטות. בין השאר הפרויקטים המתקיימים:

1. **פרויקטים** במסגרת לימודי סאונד והפקה לבגרות.
2. **פרויקט הפקה** – תלמידי כיתות יא יב מקליטים להקה צעירה מכיתות ח', ט'.

3. "שיר נולד בכפר" – שירים שנכתבים מעובדים מופקים ומוקלטים לאלבום שנתי (יש לנו כבר 10 כאלה).
4. **הקלטות של הרכבים עצמאיים** – (בעיקר בחופשים) יש לא מעט הרכבים עצמאיים שמופיעים בחוץ ומגיעים אפילו לרדיו (למשל לתכנית של יואב קוטנר) ואנחנו מעודדים, תומכים ומעמידים את האולפן לרשותם בחופשים, בסופי שבוע ובערבים פנויים.
5. **הקלטות לפעילות פנימייה**, המשפחתונים, חבורת הזמר של הכפר הירוק, תכניות 10 (מופע תיאטרון בימי שישי ב22:00 של הפנימייה, מסורת של 60 שנה).

נספח 3 - מבנה בדיקת יכולות נגינה (מבחן נגינה)

יכולות הנגינה של תלמידי המגמה הם גורם חשוב ומכריע. המגמה מעודדת להגיע למצוינות בתחום הנגינה, השירה ואמנויות הביצוע. לצד מגמת המוזיקה מתנהל "בית הספר למוזיקה", שמלמד נגינה בכלים השונים ושירה בשעות שאחרי שעות בית הספר. "בית הספר למוזיקה" מתנהל כגוף עצמאי של הכפר הירוק וגובה שכר לימוד מתלמידי החוץ. לתלמידי הפנימייה משלמת הפנימייה ולמשפחתונים משלמים המשפחתונים.

חלק מתלמידי החוץ מעדיפים ללמוד אצל מורים פרטיים או בקונסרבטוריון שליד הבית. כדי לעודד רמת נגינה ושירה גבוהה ולצורך מעקב אחר התקדמות התלמידים נקיים פרזנטציות פעמיים בשנה. כך נרגיל את התלמידים לפרזנטציות מסוגים שונים כגון רסיטלים ואודיציות. הפרזנטציה תתקיים בפני קהל. בפרזנטציה יתבקש התלמיד להכין :

שני קטעים שונים לנגינה או שירה, רצוי עם ליווי. הצגת נושא, ליווי וסולו (מוכן או מאולתר) נגינת סולמות, פירוקי אקורדים, מודוסים ומרווחים.

קריאת תווים לפי בקשת המורים הנוכחים.

קריטריונים : דיוק וניקיון צלילי, סאונד ואיכות צליל נאמנים לסגנון, דיוק קצבי גיוון ועושר דינאמיים. *אין להשתמש בפלייבק

קריטריונים לשירה : יכולת אישית בביצוע: טכניקה קולית, אינטונציה, שליטה בנשימה, איכות צליל, דינמיקה, מנעד קולי, שליטה ברגיסטרים שונים ובמעבר שביניהם, גיוון בצבעי הקול, אינטרפרטציה אישית, פיסוק מוסיקלי וטקסטואלי, עמידה על במה, הבנה מעמיקה בשפה המוסיקלית שבה הוא מתמחה ויכולת ביטוי. בחירת קטעים מאתגרים שיאפשרו לתלמיד להביא את יכולותיו האישיות לידי ביטוי. שליטה סגנונית בשפת הג'אז, אם שרים ג'אז. ידע תיאורטי: היכרות ושליטה במרווחים, בסולמות, במודוסים, בסימני מפתח ובהרמוניה.

קריטריונים לידע ויכולת נדרשים – בדיקת יכולות נגינה או שירה

כיתה י"ב

ממדים	קריטריונים	במידה מועטה	במידה חלקית	במידה רבה
מוכנות / התנהגות	התנהגות בפרזנטציה	מבין את המעמד, מכיר את התרגשות, את התרגשות,	מוכן למעמד מבין חלקית מתרגש	מודע למעמד, שולט בהתרגשות מוכן וערני
נגינת נושא	נגינה נקיה וזורמת	נגינה עם תיקונים	נגינה טובה בסיסית	נגינה נקיה זורמת ומביעה
	רמת הבעה וסגנון אישי	מנגן ומחפש התכוונות	מנגן בהתכוונות	מצליח להכניס משהו אישי לנגינה
	תקשורת עם ההרכב המלווה	לומד את חשיבות התקשורת	תקשורת חלקית	מתקשר וקשוב להרכב המלווה
ליווי	קצב, פיל גרוב	מכיר בעיות קצב ו"הרגשה"	קצב טוב עדיין אין פיל גרוב	קצב טוב פיל גרוב שמקפיץ את המאזינים
	הולכת הרמונייה	מתנסה בהרמונייה בפרזנטציה	לא טועה קופץ מאקורד לאקורד	מוביל את ההרמונייה יפה ומוזיקלי
	תקשורת עם הסולן והמלווים האחרים	מנגן את החומר שנדרש	מתקשר עם ההרכב המלווה	קשוב ומגיב לסולן מתקשר עם ההרכב המלווה
סולו	אינטונציה (בסולם)	לומד את האינטונציה הנכונה	מנגן בבלי לחרוג מההרמונייה	מדגיש מפנים הרמוניים
	מההיבט הקצבי	לומד את ההיבט הקצבי של ביצוע	מיושר וסטטי	מוסיף לקצביות של הקטע או השיר

	עניין ומוזיקליות	מחפש עניין מוזיקלי	יש עניין מוזיקלי	יש הרבה מוזיקליות בסולו
התקדמות	התקדמות בטכניקה	רמה התחלתית	התקדמות קלה	התקדמות רבה
	בטחון עצמי ונוכחות במה	מבין נוכחות על הבמה	מוצא את הנוכחות על הבמה	בולט ומושך תשומת לב ונוכח
	שליטה בקצב ובמקצב	מכיר את הקשיים	שולט בחלק מהזמן	שולט בקצב ובמקצב המנוגן
סולו		רמה התחלתית	התקדם במקצת מהפעם האחרונה	התקדם מאוד מהפעם האחרונה
מוזיקליות		מנסה להתחבר מוזיקלית	מוזיקליות מתפתחת	התפתחות ניקרת במוזיקליות
קריאה	קריאת צ'ארט לפי שנת הלימוד	פיענוח (לימוד בעל פה)	קריאה ותיקונים	קריאה שוטפת
	קריאת סימולי אקורדים	פיענוח (לימוד בעל פה)	קריאה ותיקונים	קריאה שוטפת

נספח 4 - ג'אם בהדרכת מורים

לקראת סוף שנת הלימודים, בשבועות האחרונים, מתאספים תלמידי המגמה לג'אמים מודרכים, בשעות ההרכבים וכפעילות חברתית של המגמה. הג'אם מודרך על ידי המורים ובו מכינים את התלמידים להשתלבות בג'אמים כמו שנערכים במועדונים בניו יורק, פאריז ואצלנו בתל אביב.

1. מורה המפעיל את הג'אם, אחראי על רשימת קטעים וניהול הג'אם.
2. מורה אחד נוסף לפחות, מנגן ומשתתף בג'אם ונותן דוגמה לתלמידים.
3. יש לאפשר ולעודד את כל התלמידים להשתתף. יש לאפשר סגנונות שונים לאלתור: ג'אז, בלוז, רוק ואפילו אלתור חפשי.
4. המורה ידאג להסבר ולהנחיה כדי שיתקיים ג'אם לימודי.

נספח 5 שילוב תלמידים נוספים

במשך שנות הלימוד תלמידים מחליטים לעזוב את המגמה ולהשקיע במקצועות אחרים. מגמת המוזיקה בכפר הירוק פותחת את האפשרות להשתתף בהרכבי ביצוע וביעורי המגמה השונים, גם לתלמידים שלא מן המניין. התנאי הוא רמת נגינה מספקת, עמידה בכל הדרישות והשתתפות מלאה בשיעורים ובהרכבים שבהם משתתף התלמיד. תלמידי פנימייה שעוסקים בהגברה, יוכלו להשתתף בשיעורי "סאונד והפקה". יועדפו ויקודמו הפקות משולבות למגמה הקלאסית ולמגמת המוזיקה ג'אז, בלוז, רוק ופופ. הופעות, כיתות אמן, ג'אזים ופעילויות דומות, פתוחות להשתתפות של תלמידים שלא לומדים במגמת המוזיקה, בתיאום ובהקפדה על עמידה בדרישות.

נספח 6 פרזנטציה לכיתות צעירות

במסגרת שיעורי תולדות מקבלים התלמידים משימה, להכין פרזנטציה על מלחין מהתקופה הנלמדת. הפרזנטציה מוצגת בפני תלמידי השכבות הצעירות (ז, ח) במסגרת שיעורי מבוא למוזיקה. הדרישות לפרזנטציה:

1. השמעת יצירות של המלחין/יוצר, הפניית תשומת לב התלמידים ל: א. חוויה אישית ב. כלי נגינה המשתתפים ביצירה ג. מקצב ומשקל ד. מבנה ה. פרטים מיוחדים.
2. הביוגרפיה של המלחין/יוצר ופרטים מיוחדים וחשובים להבנת יצירתו.
3. ההקשר התרבותי של יצירת המלחין/יוצר הסגנון והז'אנר.
4. החידושים והייחוד של המלחין/יוצר.
5. ממי הושפע המלחין/יוצר והשפעות של המלחין/יוצר על הבאים אחריו. (כולל השמעת יצירות של משפיעים ומושפעים).

תכנית הפרזנטציה תוגש למורה ותקבל תיקונים ואישור לפני ביצועה.

נספח 7 הדרכת תלמידי חט"ב

במסגרת לימודי המוזיקה של חטיבת הביניים ובמסגרות **מחנה קיץ מכינות ופרויקטים מיוחדים**, ידריכו תלמידי החטיבה העליונה, בהרכבים ובהקלטות את תלמידי השכבות הצעירות. לאורך השנה על כל תלמיד משכבות י"א וי"ב להדריך לפחות 10 שיעורי הרכב, תגבור או חונכות לתלמידי חט"ב. ההדרכה היא חלק מהמשימות של התכנית הייחודית והביצוע חובה.

כמו כן ינהלו תלמידי כיתה י"ב את מופע פורים, ותלמידי י"א במה פתוחה בשבועות שמתקיימים בבית הספר מדי שנה, וימלאו תפקידים שונים בהפקת המופע והוצאתו לפועל. ההשתתפות היא חובה ומהווה חלק מלימודי סאונד והפקה בתכנית הייחודית.

נספח 8 דף ביומן תלמיד

יומן תלמיד – פ"ש כיתה י

שם _____

יעקב

שם משפחה _____

יעקובי

מצב התלמיד – הערכה עצמית נמוכה, חשש מכישלון ומצב חברתי לא תמיד טוב. מצבי רוח ועייפות מאפיינים וחוזרים לא מעט. חיסורים רבים מדי וחוסר יציבות כללי. יש לטפל!

ידיעה והבנת החומר הנלמד - צריך עזרה ומקבל מתלמידים אחרים יודע ומבין את החומר

צורך בתגבור - תגבור בהכתבות

התנהגות כללית – חסר ביטחון וצריך חיזוק, משקיע מאמצים ומראה רצון ורצינות

עבודות, פרזנטציות, מטלות – הגיש את כל העבודות, חסרה פרזנטציה עמד במטלות (מלבד 1)

שיחת הערכה - התלמיד העלה את חוסר הביטחון שלו והערכה עצמית נמוכה..

סיכום הערכה _____ צריך חיזוק בהכתבות _____ משקיע ואיכפתי, רגיש וחסר ביטחון _____

לתעודות (דוגמה): אתה יודע ושולט בחומר, ביצעת את המשימות ועמדת בדרישות. צריך חיזוק בהכתבות ומצטיין בשירת סולפיז'.

6. ביבליוגרפיה

אורבך-פרידמן ירדנה, גפן אביטל, גל איה, מדיני שורץ צילה, רולניק סימה, (2011), **תיאוריה של המוסיקה לתלמידי תיכון** - הספר האינטרנטי, תל אביב משרד החינוך.

בנקוט אלי, קימלמן עמיקם (1996), **יסודות בהרמוניה של הג'אז והמוסיקה הקלה**. הוצאת כנרת

גוזלי חיים (1995) "**סאונד**". הוצאת גוזלי.

הרפז יורם (2018), **כיצד לתכנן סביבה חינוכית בשישה צעדים**. הוצאת ספריית הפועלים

יצחקי רז (1996), **האלתור בג'אז, יסודות ותיאוריה**. תל אביב הוצאה עצמית

עורכת כהן יהודית פרופ', **תולדות המוזיקה מימי הביניים עד המאה העשרים**, הוצאת מט"ח

קטורזה ארי (2011), **המחר לעולם אינו יודע רוק במאה ה-20** הוצאת רימון.

קוריטו דני (2006), **אמנות הרעש**. הוצאת פתרונות מתקדמים לאודיו ומדיה דיגיטאלית.

A. (1891) **Solfège des Solfèges** G. Schirmer Dist. By Hel Leonard
Dannhauser

Bellson Louis and Breines Gil **Modern Reading Text** Alfred publishing co